

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. ostale i grupe

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 190 (9495)

TRST, sredi, 18. avgusta 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

GOVOR JUGOSLOVANSKEGA PREDSEDNIKA V COLOMBU ZBUDIL VELIKO ZANIMANJE V SVETOVNI JAVNOSTI

POSILANKA ADELE FACCIO OBTOŽUJE

Tito: Samo združeni predstavljajo neuvrščeni moč, s katero morajo vsi na svetu računati

Čudno zavlačenje s splavi v Sevesu

Deželni odbor Lombardije o bonifikaciji zastrupljenega področja

Dvostranske probleme je treba reševati na drugem kraju, če hočejo neuvrščene države ohraniti enotnost in akcijsko sposobnost. Neuvrščenost je postala svetovna politika, saj izvira iz celovitih interesov sveta in se zavzema za univerzalne rešitve.

COLOMBO, 17. — Na peti vrhunski konferenci neuvrščenih se je danes nadaljevala splošna razprava, v katero je prvi posegel vodja jugoslovanske delegacije predsednik Tito. Njegov govor je vzbudil izredno zanimanje ne samo med udeleženci konference, pač pa tudi po vsem svetu. Sicer pa je danes peti summit neuvrščenih, še pred začetkom današnje razprave, tudi formalno potrdil, da je neuvrščeno gibanje bogatejše še za štiri članice. To so Angola, Maldivi, Sejšelski otoki in Komorski otoki. Prav tako so formalno potrdili, da na konferenci lahko kot gostje sodelujejo predstavniki Romunije, Portugalske, Filipinov in Švice. Vse to je še en dokaz, da se gibanje neuvrščenosti nenehno širi in da neuvrščena politika postaja vse bolj zanimiva tudi za države, ki se zaradi svoje pripadnosti vojaško-političnih zvezam ali zaradi nevtarilnosti ne morejo polnopravno priključiti gibanju neuvrščenih.

Osnovni govor je imel danes jugoslovanski predsednik Tito: »Mnogo je pomembno, da se pri konferenci seštevajo države ali vrste neuvrščenih v Beogradu. Čeprav smo tedaj z zaupanjem gledali na prihodnost in v moč naših nadev, vendarle nismo mogli predpostavljati, da se bo gibanje neuvrščenosti v samo polnopravno desletje tako povečalo in spremenilo v tako velik dejavnik na mednarodnem prizorišču.« — je najprej poudaril vodja jugoslovanske delegacije Tito, ko je posegel v splošno razpravo. »Velik pomen pripisujemo tudi temu, da pomen sestajajo na tleh Azije, in to v Sri Lanki, državi, ki sodi med ustanovitelje neuvrščenega gibanja.«

Tito je spregovoril o nastajanju neuvrščenosti in podčrtal, da je Jugoslavija, ki se je rodila v narodnovobodilnem boju, našla v neuvrščenih državah Azije in drugod po svetu prijatelje s podobnimi hotenji in enako privrženostjo svojih, neodvisnosti in napredku. »Imena Javaharlala Nehruja, Solomona Bandaranaikeja, Sukarna in drugih bodo trajni navdih v prizadevanjih za vsotvarjanje boljšega sveta.«

V razčlenitvi mednarodnih razmer po beograjski konferenci neuvrščenih je Tito opozoril, da so bili po zaslugi prizadevanj neuvrščenih, socialističnih in drugih miroljubnih držav ter vseh naprednih in demokratičnih sil v svetu doseženi veliki uspehi v osvoboditvi ljudstev in človeka. Razpadanje kolonialnega sistema se bliža koncu. Politika hladne vojne je doživela neuspeh. Krepijo se odpori blokovskim razdelitvam in tekmovanjem kot neskladnosti za svetovni mir. Poteka boj za nove pravice in enakopravnost mednarodne gospodarske odnose. Narodni raznim doktrinom in poskusom vzpostavljanja interesnih območij ter zavračajo vsiljevanje raznih tujih modelov v svojem razvoju. V boj proti imperializmu, kolonializmu, neokolonializmu, hegemonizmu in vsem drugim oblikam tujih nadvladav se vključuje aktivno čedalje več držav in političnih gibanj. Pri tem države in politične združbe ne opirajo na Organizacijo združenih narodov, ki prerašča v univerzalno svetovno politiko.

DANES

roseg jugoslovanskega predsednika Tita na konferenci v Colombu je povzročil v vsej svetovni javnosti veliko zanimanje. Tito je v svojem govoru opozoril, da so bili po zaslugi razpadanja neuvrščenih in drugih miroljubnih držav, ter vseh naprednih in demokratičnih sil v svetu doseženi veliki uspehi v osvoboditvi ljudstev in človeka. Neuvrščene države, je dejal jugoslovanski predsednik, izražajo najboljše hopenja človeštva in nastopajo z novimi idejami in načeli. Na podlagi spoznanja, da je svet usodno povezan, so se neuvrščeni postavili v bran miru, za pravico slehernega naroda, da odloča o svoji usodi in enakopravno z drugimi narodi sodeluje v reševanju mednarodnih problemov. »V Colombu moramo pustiti ob strani, kar nas lahko zadržuje in se usmeriti v tisto, kar nam je skupno in kar nas združuje,« je opozoril Tito. Če hočejo neuvrščene države ohraniti enotnost in akcijsko sposobnost v korist učinkovitejšega reševanja največjih mednarodnih problemov, morajo reševati svoje dvostranske probleme na drugem kraju in ob drugem času.

Kot so predvidevali znanstveniki, so novi potresi prizadeli nekatere pokrajine na Kitajskem. Iznenadila pa je vest, da je hud potres prizadel tudi Filipine, in sicer zahodno obalo otoka Mindanao, kjer so našli skoraj 2 tisoč človeških žrtev. Na Filipinskem otoku je bil potres poročil v globinah morja pred otokom Sulu, in sicer kakih 5000 m globoko, kar je povzročilo silovito valovanje, ki je zahtevalo največ žrtev. Na Kitajskem kaže ni bilo občutnih človeških žrtev, ker so seizmologi napovedali, da se pri potresu v zemeljski skorji, ki je zajela francoski frank, vpliva tudi na lito, medtem ko je v igro vstopila tudi japonska valuta, ki podobno kot nemška marka beleži krepitev na mednarodnem valutnem tržistu. Jen je namreč kotiral 287 jenov za en dolar, medtem ko je včeraj ameriški dolar stal 290 jenov. Se pred kratkim je japonski minister za finance trdil, da je kota 300 pravična za odnose japonske valute (torej gospodarstva in izvoza) do dolarja. Zdi se, da so se japonski finančni krogi premislili in nameravajo slediti Zahodni Nemčiji, vsaj v pričakovanih korenite spremembe paritet med evropskimi valutami.

oceni najbolj nevarna), v Libanonu, na Cipru, na jugu Afrike, v Indijskem oceanu in drugod.

Jugoslovanski predsednik je opozoril, da so neuvrščene države stalno pripisovale izreden pomen gospodarskim problemom, ki so se postavili v ospredje celotnih mednarodnih odnosov. Neuvrščene države so po Titovih besedah postavile politične temelje boja za reševanje mednarodnih gospodarskih problemov in razkrile globoko politično bistvo teh problemov in njihov očitni pomen za neodvisnost in enakopravnost narodov in držav, za mednarodno sodelovanje, za mir in napredek. Edino neuvrščene države so izdelale celovito koncepcijo za vzpostavitev novih gospodarskih odnosov v svetu. Nato je Tito opozoril, da sta nenehno poglobljanje prepada v svetovnem gospodarskem razvoju in stalno slabšanje položaja držav v razvoju danes eno najbolj nevarnih žarišč zaostrovanja in spopadov v svetu. »Se vedno niso povzeti ukrepi, ki bi vplivali na stanje začelo spreminjati. Kar je še huje, posledice velike ekonomske krize, ki je zajela mnoga področja

(Nadaljevanje na zadnji strani)



ZEMELJSKA SKORJA SE JE TRESLA OD HIMALAJE DO TIHOMORSKIH GLOBIN

Skoraj istočasna potresa v vzhodni Aziji: na otoku Mindanao (Filipini) vsaj 1800 mrtvih

Na področju otočja Sulu je morje preplavilo s šestmetrskimi valovi številne obale - V Sečuanu na Kitajskem manjša škoda, ker je bil potres predviden

MANILA, 17. — Vsaj 1800 človeških žrtev je zahteval potres na severozahodni strani otoka Mindanao na Filipinih. Do potresa je prišlo nekaj čez polnoč po krajevnem času, oziroma nekaj po 16. uri po legalnem času včerajšnjega dne. Potres je imel baje jakost 7.8 (morda tudi 8.2) po Richterjevi lestvici (pores pri Tangšanu na Kitajskem je zabeležil 8.3 stopnje po Richterjevi lestvici). Malo prej, in sicer ob 22.06 po krajevnem času je prišlo do hudega potresa tudi na Filipinskem, vsaj do vzhodnega Himalajskega pogorja, če ne sega celo do Sredozemskega morja, vključujoč, s tem tudi vsa gorovja, ki gredo od Himalaje preko Pakistana, Afganistana, Turčije do Sredozemskega morja, se pravi do našega praga.

Ta dva potresa pa sta si v bistvu nekoliko različna. Potres na Kitajskem je zajel področje, ki leži tik pod Himalajskim pogorjem, medtem ko je imel potres pri Mindanau drugačen epicenter. V tem zadnjem primeru je bil epicenter potresa na morju in sicer v bližini otoka Sulu, ki povezuje Mindanao z otokom Borneo. Verjetno je bil v globini kakih 5.000 metrov pod morskno gladino, kar je sprožilo silovito valovanje morja, ki z visokimi valovi preplavilo zahodno obalo otoka Mindanao. Po zadnjih vestih so valovi dosegli višino od 5 do 6 metrov ter povzročili strahovito razdejavanje v mnogih krajih.

Po zadnjih vesteh je potres na Filipinih zahteval, kot smo dejali, vsaj 1800 mrtvih. Potresne sunkne so občutili tudi v Manili, kjer pa ni bilo gmotne škode.

Kot smo dejali, so potres najbolj občutili na Mindanau ter na otokih Sulu. Z največjega otoka tega otočja se ni prišla nobena vest. Vesti so zbirali v glavnem mestu Zamboanga, ki je važno turistično središče in pristanišče na zahodnem delu Mindanaa. Prvi sunki je trajal kakih 20 sekund ter je dosegel je omenjeno stopnjo po Richterjevi lestvici. Sledilo je potem še vsaj drugih deset potresnih sunkov, ki so kazali na nadaljnji proces umirjanja premikov v zemeljski skorji. Istočasno se je morje strahovito razburkalo ter udarilo s svojimi valovi ob Mindanao ter otoko Sulu in druge otoke. Prav morski valovi so povzročili skoraj povsod največ človeških žrtev. Predsednik Marcos je proglasil izredno stanje na jugovzhodnih Filipinih ter sprožil akcijo za pomoč, pri kateri sodelujejo civilne in vojaške oblasti.

Pred časom in sicer leta 1948, so zabeležili na Filipinih potres, ki je zahteval 300 mrtvih. Zelo verjetno pa je zadnji potres najhujša naravna katastrofa na Filipinih po zadnji vojni. Področje, kjer je prišlo do potresa je bilo po zadnji vojni središče silovitih bojov med vladnimi silami in muslimanskimi uporniki.

Doslej niso še prišle iz potresnega področja točnejše vesti. Gotovo je, da so se zrušile številne zgradbe in tudi mostovi. Prebivalstvo je v strahu zapustilo svoje domove.

Kar se tiče potresa na Kitajskem, se ve iz uradnih virov (po poročilih agencije »Nova Kitajska«), da ta ni povzročil večje škode, čeprav je imel jakost 7.2 po Richterjevi lestvici. Kitajska agencija pravi, da ni bilo večje škode, ker je bil potres predviden.

Do potresa je prišlo ob 22.06 po krajevnem času, to je nekaj čez 17. uro po legalnem času) v severni pokrajini Sečuana. Potresne sunkne so občutili tudi v pokrajinskem glavnem mestu Čengu ter v prefekturi Wudu, ki pripada pokrajini Kansu.

Vse kaže, da to pot Kitajski potres ni povzročil večje škode, ker osrednje oblasti niso sprejele nobenega posebnega ukrepa. Za vse, kar zadeva potres, se zanimajo samo pokrajinske oblasti. Zdi se, da bodo samo te oblasti poskrbele za ustrezne ukrepe pri reševanju človeških življenj in seveda tudi za vsem, kar zadeva gmotno škodo. Od osrednjih oblasti so prišle samo brzogovorne krajevne prebivalstvu v katerih se izraža solidarnost predsednika Maočetunga, centralnega komiteja partije ter državnega sveta (vlade). Spričo tega se lahko zaključijo, da včerajšnji

potres na Kitajskem ne gre primerjati s tistimi, ki je zadal pokrajino Hopej.

Jožnoafriška policija aretirala črnega predstavnika

JOHANNESBURG, 17. — Južnoafriška policija nadaljuje z aretacijami voditeljev temnopoltih organizacij, ki se borijo za priznanje razpravljanih in človeških pravic črnemu življu. Danes predpoldne je bil aretiran bivši predsednik združenja temnopoltih študentov (SASO) Steve Biko, poleg njega pa je morala za rešetke tudi novinarka »Daily Dispatch« Tenjive Ntintso. Z njima je število aretiranih naraslo približno na 60.

Medtem se tudi nadaljujejo študentske demonstracije. V Kwazaleju blizu Port Elizabetha so agenti s solzalnimi bombami razpršili 500 srednješolcev, nedaleč od tam pa večjo skupino mestic, ki so demonstrirali v znak solidarnosti s svojimi črnimi žrtv fašističnih svinčenk iz prejšnjih dni.

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Neznana palestinska deklica in njen bratec sta po golem naključju utegnila ubežati iz pekelskega divjanja v taborišču Tal El Zaatar. Fantek je verjetno še premajhen in grozote, klub nasmešku, s katerim pozdravlja fotoreporterja, ne bo mogla pozabiti, da je pod ruševinami pustila mater, medtem ko so ji očeta fantangisti hladnokrvno ustrelili. Za sedaj se je rešila iz taborišča, kakšna usoda pa jo čaka?

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

Ušla iz pekla Tal Zaatar

MILAN, 17. — Deželni odbor Lombardije je razpravljal o načrtu »bonifikacije« področja A in B Sevesa in Mede, ki ju je zastrupil oblak »dioksina« iz tovarne ICMESA. Kot je poročal predsednik deželne vlade Golfari in odbornik za zdravstvo Rivolta gre za dvojne ukrepe. Najprej bodo posegli na področju B, ki ga niso evakuirali in kjer je manjši vpliv strupa. Tu bodo v glavnem odnesli listje in drugo rastlinje in ga zažgali v posebnem upeljevalniku. Tega bodo nalašč zgradili na ozemlju A, kjer so ljudi evakuirali in kjer naj bi nastal pravi »laboratorij« za raziskave o učinkih dioksina. Zaenkrat sploh ne obstajajo strokovnjaki za ta strup, so izjavili predstavniki lombardijske deželne vlade, zato jih moramo ustvariti sami. Šele po »bonifikaciji« cone B pride v poštev glavno področje. Tu bodo verjetno pobrali petnajst centimetrov plast trave in zemlje, skratka »odrgnili« zemeljsko površino ter jo odnesli. Glede stanovanjskih hiš zaenkrat še ne vedo, vendar je Golfari zagotovil, da bo možno rušenje zadnji ukrep, o katerem bodo razmišljali. Na vprašanja časnika je Golfari pojasnil tudi, da se mu ne zdi umesten načrt, ki ga je pripravila družba »Givaudan«, ki je povezana z multinacionalno »Rochet«, lastnico tovarne ICMESA. Ta načrt je družba sicer sporočila italijanskim oblastem in ga sedaj preučujejo. Zaenkrat pa so se krajevne oblasti obrnile na neko britansko družbo.

Vsekakor je deželni odbor sklenal tudi o pomoči prizadetemu prebivalstvu. Obljubili so, da bodo že jeseni preselili izseljence v začasna stanovanja. Ta bo dežela najela in če ji to ne bo povsem moglo tudi rekvirirala na silo. Vsekakor nameravajo sedanje izseljence naseliti v bližini Sevesa, tudi zaradi navad ljudi, ki so na tem področju služili svoj kruh.

Resnici na ljubo so sindikalisti opozorili na dejstvo, da je »strupeni oblaki« povzročili krajšnemu gospodarstvu znatno večjo škodo, saj ne gre samo za 170 uslužbencev tovarne ICMESA, ki se lahko znajdejo na cesti. Tem je treba dodati še sto delavcev tovarne »Encoi«, ki se nahaja na prizadetem področju. Prav tako so v krizi podjetje »Cafrà« (80 delavci), 10 trgovinskih podjetij, 17 lesnih obrtnikov, 9 gradbenih podjetij, šest prevoznikov, tri kovinarske delavnice in še štiri druge.

Medtem pa se je razvnela nova polemika v zvezi s pravico nosilnic iz Sevesa, da prekinjejo nosečnost zaradi prevelikega tveganja, da bi se njihovi otroci rodili pobačeni. V kliniko »Mangiagalli« je prišla radikalna poslanka Adele Faccio, ki grozi, da bo s skupino somišljenikov zasedla kliniko.

Faccio obtožuje odgovorne člane zdravstvene komisije, da zavlačujejo s pregledi in ustrežujoče nosilnice. Tako se je zaradi tega zavlačenja lahko zgodilo, da je doslej splavilo komaj šest žensk. Pa še tem so opravili »boleč splav«, medtem ko je na razpolago preprosti in povsem neboleči Karmannov sistem. Adele Faccio se še posebej razburja zaradi novice, ki ga je objavil neki pismičnik, da je eden izmed pismihatrov, članov komisije, član »ultra-katoliške« skupine »Comunione e liberazione« in da komisija vsekakor ni naklonjena prizadetim nosilnicam.

KAIRO, 17. — Egiptovska policija je aretirala tri moske, ki jih obtožujejo, da so kot libijski agenti izvedli nekaj dinamitnih atentatov v Egiptu. Trojica je priznala, trdi egiptovska tiskovna agencija MEN, da so jim plačevali libijski, ki so jih tuzirli v Tobruku. 29. junija so baje skrivaj prekorčili libijsko-egiptovsko mejo in organizirali dva dinamitna atentata. Prvi je spodbudil, ker so egiptovski varnostni organi pravočasno odkrili dve tempirani bombi na vlaklu Aleksandrija-Kairo, drugi pa je povzročil dokajšnjo škodo na neki avtobusni postaji na območju Nilove delte.

Poleg trojice aretirancev je egiptovska varnostna služba odkrila še četrtega terorista, ki pa se je izmuznil iz policijske pasti.

Se vedno skušajo izslediti skupino, ki jo je baje prav tako plačevala Libija, ki je v soboto v Aleksandriji postavila na vlak bombo, katere eksplozija je povzročila smrt osmih oseb, medtem ko je bilo 59 ranjenec. V okviru vrste libijskih atentatov naj omenimo še eksplozijo bombe v nekem državnem poslopiju v Kairu, pri čemer je bilo 14 oseb ranjenih, med temi tudi atentator.

KAIRO, 17. — Se pred zasedanjem ljudske skupščine, ki bo morala določiti kandidata za predsednika republike po zapadu Sadatovega mandata, kaže, da so že sklenili, da bo Sadat sam kandidiral za še eno predsedniško dobo. Organizem, ki mora sklicati ljudsko posvetovanje o njegovi kandidaturi je že dal natisniti glasovnice s Sadatovo sliko.

Ušla iz pekla Tal Zaatar



DELAVCI ŽE KOPLJEJO TEMELJE ZA NOVO CARINARNICO

Včeraj začetek druge faze del gradnje tovornega postajališča pri Fernetičih

Razširitev ploščadi in gradnja nadvoza Fernetiči-Col

Na gradbišču pri Fernetičih so delavci včeraj začeli drugo fazo del za gradnjo tovornega postajališča. Okrog 35 delavcev je začelo kopati temelje za novo carinarnico in pripravljati tla za nadaljnjo razširitev asfaltirane ploščadi ob cesti Fernetiči-Col. Delavstvo pripada konzorciju CMS-Morteo-Farsura, kateremu je konzorcij za gradnjo in upravljanje postajališča, ki mu predseduje predsednik pokrajine dr. Zanetti, februarja letos zauspal uredništev druge faze del.

Na gradbišču je bilo že dalj časa vse pripravljeno za začetek del. Postavili so nekaj barak, napeljali elektriko in telefon. Manjkali pa sta dovoljenje za miniranje in dovoljenje za prevoz eksploziva. Šele v teh dneh je konzorcij zadostil ustreznim formalnostim ter se sedaj pripravlja na intenzivno delo. Do konca tedna se bo število delavcev na gradbišču povečalo na 50.

Asfaltirano ploščad za tovornjake bodo razširili na okrog 80 tisoč kv. m, ob njej pa bodo zgradili novo carinarnico, ki bo zavzela 150 kv. m površine.

V okviru druge faze del spada še ureditev nadvoza na cesti Fernetiči-Col, pod katerim bo speljal glavni vhod na novo postajališče in ureditev cestnih povezav med postajališčem in državno cesto št. 58 (Opčine-Fernetiči-meja). Delo bo predvidoma trajalo leto dni, stroški za ureditve druge faze del pa bodo po proračunih znašali 3 milijarde 100 milijonov lir. S tem bo tovrstno postajališče lahko začelo redno delovati. Pozneje bodo prišla na vrsto še druga dela, ki jih bo prav tako opravil konzorcij CMF-Morteo-Farsura in ki predvidevajo gradnjo cestnih povezav med avtoportom in bodočim avtocesto na italijanski strani meje, ureditev mejnega prehoda in speljavo neposredne povezave med tovrstnim postajališčem in suhozemnim terminalom na jugoslovanski strani. Končno je predvidena ureditev prometnih zvez med tovrstnim postajališčem in bodočo industrijsko prosto cono, ki jo predvideva osimski sporazum iz lanskega novembra.

V štirih letih skoraj devet milijard lir za stanovanjske gradnje

V ponedeljek je stopil v veljavo deželni zakon za ponovno financiranje stanovanjskih gradenj. Zakon, ki ga je 23. julija odobril deželni svet, spreminja na nekaterih mestih določanja deželna določila v zvezi s stanovanjsko problematiko.

Novi deželni zakon popravljajo predvsem dva zakonska odloka iz prejšnjih let: tistega iz leta 1973, ki je določal norme za aplikacijo vsedravnega zakona o stanovanjih in ki je predvideval prispevke na področju ljudskih gradenj in tistega iz leta 1974, ki je določal zadržanje dežele v okviru stanovanjskih gradenj. Po-

leg tega novi zakon zadeva še norme za dodeljevanje stanovanj ljudskim gradnjam in zakon, s katerim so ustanovili deželni sklad za posege na področju rezidenčnih gradenj.

Z novim zakonom se bodo od 6 do 10 odstotkov povišali deželni prispevki zadrugam z nedeljivo lastnino. Zakon nadalje predvideva, da bodo deležni prispevkov za gradnje s prispevki iz javnih sredstev tisti, ki nimajo več kot 8 milijonov letnega dohodka (v primeru emigrantov 8 milijonov in pol). Prej so dobivali deželne prispevke le tisti, ki so imeli manj kot 5 milijonov dohodka. Poleg tega zakon tudi določa, da bodo lahko odslej dodelili stanovanja ljudskim gradnjam tistim, ki nimajo več kot 6 milijonov dohodka (prej 5 milijonov).

S finančnega vidika predvideva zakon, da bodo v štirih letih, od 1976 do 1979, porabili za stanovanjske gradnje 8 milijard in 820 milijonov lir.

Posl. Belci vložil osnutek zakona za ureditev statusa SSG

Tržaški krščanskodemokratski poslanec Corrado Belci je predložil v poslanečnici zbornice več zakonskih osnutkov, med katerimi nekateri zadevajo tudi našo deželo. Iz tiskovnega poročila, ki smo ga prejeli včeraj, je razvidno, da je posl. Belci vložil tudi zakonski osnutek, ki predvideva stabilizacijo in ureditev statusa Stalnege slovenskega gledališča kot kulturne institucije narodnostne manjšine. Osnutek zakona predvideva redno finančno podporo za gledališče in tudi kritje dosedanjega deficita.

Posl. Belci je tudi vložil osnutek zakona, ki predvideva priznanje študijske diplome prevajalca in simulantnega prevajalca, ki jo izdaja šola za moderne jezike pri tržaški univerzi.

Telefonski imenik podjetij EGS

Tržaška trgovinska zbornica obvešča, da je v tiskovni (Borzn) trg 14, 1. nadstropje, soba št. 27) na razpolago za ogled najnovejša izdaja telefonskega imenika Evropske gospodarske skupnosti, ki je bolj znan z imenom »plava knjiga«. Imenik je najbolj popolna zbirka trgovinskih informacij iz devetih držav evropske skupnosti. V njej je razvrščenih 95.000 imen najbolj dinamičnih evropskih podjetij, ki se bavijo

TPPZ čestita svojemu odborniku Stojanu Spetiču in družici Bruni ob rojstvu sina

IZTOKA

z uvozom in izvozom. Imenik posreduje vse možne informacije o teh podjetjih, od naslovov do telefonskih števil, telexa, proizvodov in drugih služb.

Možnosti zaposlitve v tržaški pokrajini

Deželni urad za delo išče za zaposlitev v tržaških podjetjih dva pleskarja, specializiranega delavca za barvne televizorje, dopisnika v arabsčini in angleščini, prodajalca z znanjem angleščine in slovenščine, prodajalca z znanjem slovenščine in enega zidarja. Interesenti lahko dobijo podrobnejše informacije na pokrajinskem uradu za delo.

NA POTRESNEM PODROČJU FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

Po pozitivnih pobudah za obnovo si sledijo manj razveseljive vesti

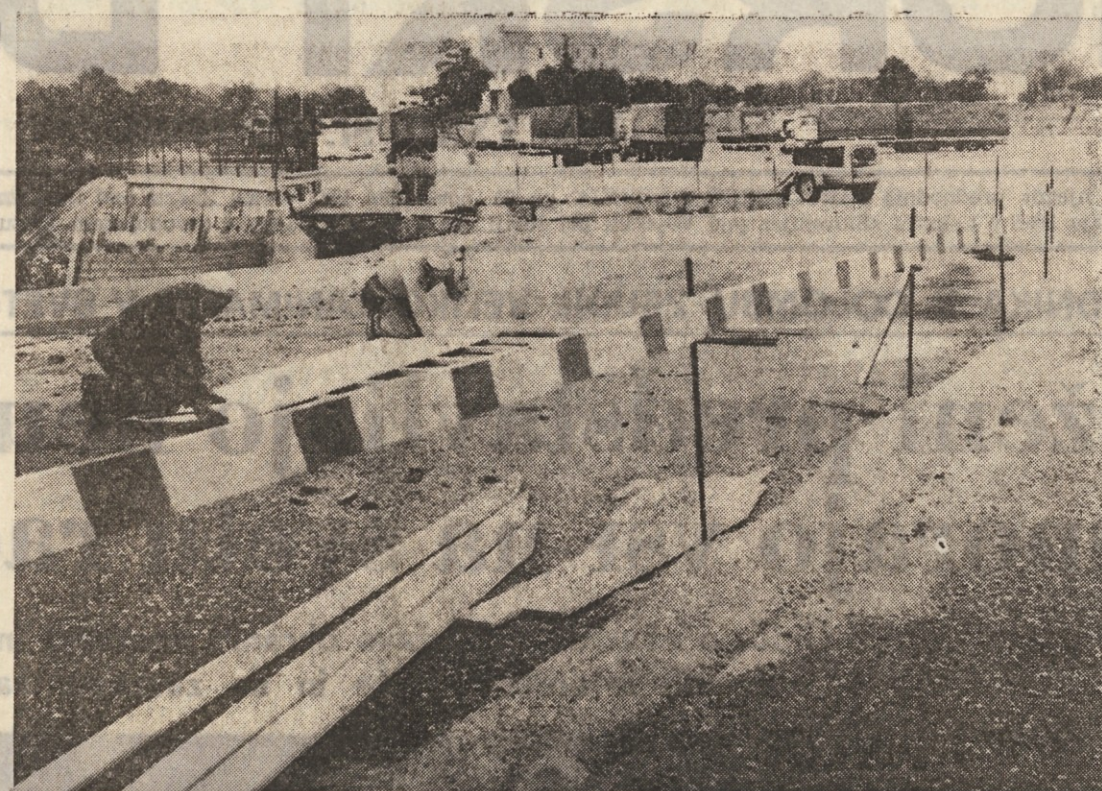
Kritike deželni upravi za izbiro posrednika pri nakupu montažnih hiš v Sloveniji

Ocenjevalne skupine, ki pregledujejo škodo na hišah potresnega področja, so do sedaj pregledale nad 41.000 poškodovanih hiš in ocenile stroške za obnovo. Tehniki so zaznali tudi svoje ocenjevalne delo v občinah Colloredo di Montalbano, Moruzzo, Treppo Grande, Bordano, Na Bili, Bardo, Ligussolo, Preone, Sutrio, Moimacco, Mereto di Tomba, Montereale Valcellina, Vivaro, O. soppo, Lauro, Socchieve, Basiliano, Pasian di Prato, Pozzuolo del Friuli in Pradamano.

Zupani imajo skoro vse ocenjevalne listine, sedaj pa morajo izstaviti predpune v višini 50 odst. ugotovljenih škod za popravila poškodovanih hiš. Deželni odbor je v ta namen nakazal občinam znesek 24 milijard in pol. Upravičenci, ki jim je bila škoda ocenjena in imajo ustrezne listine, lahko vprašajo pri občinskih uradah ustrezne predpune za polovičen znesek.

Na področju montažnih hiš pa prihaja po mnenju deželnega odbora do zapletenj pri izbiri gradbenih zemljišč-prav v trenutku, ko neugodno vremenske razmere zahtevajo takojšnje ukrepanje. Deželni odbor se ponovno sklicuje na deželni zakon št. 33, ki je stopil v veljavo 21. julija, v katerem so norme za določitev gradbenih zemljišč za montažne hiše. Da se prične s potrebnimi deli za infrastrukturo je potreben sklep občinskega sveta in ne samo sporočilo občinske uprave. Deželni odbor pa z zadovoljstvom poroča, da dobavna podjetja za montažne hiše izpolnjujejo svoje obveznosti v predvidenih rokih.

Kljub zapletenjem se iz dneva v dan večja števila gradbišč, kjer se izvajajo potrebna infrastrukturna dela za postavitev montažnih hiš, prav tako se večja števila gradbišč, kjer so infrastrukture dokončane in so prešli na dela za postavitev montažnih hiš. Do sedaj je vseh gradbišč 34 v 18 občinah, kjer se dela z vso vneto, da se zagotovijo prizadetu prebivalstvu vsaj zasilna bivališča pred nastopom zime.



Zopet delavci na tovornem postajališču.

CIKLUS AMERIŠKEGA FILMA

Drevi «I compari» in «Paper Moon»

Na Gradu sv. Justa bodo drevi — v okviru drugega dne zanimivega ciklusa ameriškega filma 70. let — vrtili filma «I compari» in «Paper Moon». Prvega je leta 1971 režiser Robert Altman, ki je letos dosegel izjemen uspeh z od vseh strani opvanim «Nashvillom». Film, v katerem igra Warren Beatty in Julie Christie, lahko označimo kot protivestern, ker prikazuje odstranitev mišičnosti določenega obdobja in rojstvo kapitalizma. Drugi pa je bil pravi škok v 30. leta. Režiser je Peter Bogdanovich, ki je film ustvaril leta 1974. V glavnih vlogah igra Ryan O'Neal, ki je zaslovel s filmom «Love story» in njegova hčerka Tatum, ki je z veliko prispevnostjo in naravnostjo presenetila še najbolj zahtevne kritike. Predvajanje se bo pričelo ob 21. uri.

VČERAJ POPOLDNE

Zopet neslana šala o bombi v Upimu

Brezvesten ali morda neuravnotežen možki je včeraj povzročil pravi preplah v veleblagovnici Upim na Korzu Italija. V popoldninskih urah je telefoniral v urad veleblagovnice in dejal, da bo kmalu eksplodirala bomba. Uradnica je nemudoma obvestila policijo, ki je dala izprazniti veleblagovnico in natančno preiskala vse prostore, našla pa ni ničesar. Veleblagovnica je bila zaprta več kot eno uro.

V trenutku obupa je včeraj zjutraj malo pred 7. uro 75-letni upokojenec Bruno Cernigoi skočil skozi stranišče no okno svojega stanovanja v U. Guardia 50. Zena je nemudoma poklicala reševalce Rdečega križa, ki pa Cernigoi niso več mogli pomagati: zaradi hudih telesnih poškodb je pri priči umrl.

Tržaška kvestura je včeraj začela s preiskavo v zvezi z aretacijo, do katere je prišlo pred nekaj dnevi na mejnem prehodu pri Škofljah, kjer so jugoslovanski obojenci organizirali prijetje prijetja. V Italiji so ga izsledili z raznimi priimki: Janjas, Djakić, Senić, Babčić itd. Zadnjikrat so ga aretirali v Reggiju Emiliji ob koncu decembra in ga obsodili zaradi tatvine. Pred kratkim je osedel kazen in očitno se je hotel vrniti v domovino.

Intenzivni tečaji angleškega jezika

6. septembra se bodo začeli v jezikovnem središču italijansko-ameriškega združenja intenzivni tečaji angleščine. Tečaj bo obsegal skupno 20 ur, trajal pa bo 5 tednov. Predavanja bodo v popoldninskih in večernih urah ob ponedeljkih in četrkih. Tečaji se delijo v več skupin: za začetnike, tiste, ki že nekoliko znajo angleško in za tiste, ki že skoraj obvladajo jezik.

Vpisovanja so možna do 5. septembra. Zanimosti lahko dobijo podrobnejše informacije na tajništvo združenja v U. Roma od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ob delavnikih, razen ob sobotah.

Pobalini na delu

Običajni pobalini zopet rovarijo po našem mestu. Predsinočnim okoli 20. ure je skupina mladičev v Drevoredu 20. septembra v Trstu ustavila avto, v katerem sta se peljala 34-letni Fulvio Bonfrante iz U. Gambini 26 in 34-letni Mauro Speranza iz U. Commerciala 158. Oba sta izstopila iz avtomobila, mladenič pa so jima začeli groziti, ju psovali in eden ju je celo udaril, nato pa so jo ucvrli umirnih nog. Bonfrante in Speranza sta poklicala policijo, vendar nista podrobno opisala napadalcev, ker jih v temi nista videla. Povedala pa sta, da je imel eden izmed njih pri sebi nož.

Včeraj zjutraj pa je poklical agencijo policijo, v kateri sta kvesture 30-letni paznik v podjetju Fiat na Campo Marzio Giuseppe Cocco, ki je ob 6. uri, ko se je hotel z avtom fiat 132 odpeljati v službo, opazil, da so mu poneli neznan pobalini povzročiti precej škodo na avtu: poškodovali so streho, vrata in pokrov motorja.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 18. avgusta
HELENA
Sonce vzide ob 6.09 in zatone ob 20.08 — Dolžina dneva 13.59 — Luna vzide ob 0.13 in zatone ob 14.34.
Jutri, ČETRTEK, 19. avgusta
LUDEVIT

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 22,8 stopinje, najnižja 19, ob 19. uri 21,8 stopinje. Zračni pritisk 1014,1 mb rahlo narašča, veter 9 km na uro severni, nebo pooblačeno, vlaga 52 odstotna, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,6 stopinje, padavine v zadnjih 24 urah: 0,2 mm dežja.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 17. avgusta so se v Trstu rodili 3 otroci, umrlo pa je 11 oseb.
Umrli so: 82-letna Eugenia Honigmann por. Dadich, 56-letna Alma Vuga por. Gustini, 66-letni Umberto Forlivesi, 68-letni Vittorio Alfieri, 80-letni Umberto Rudes, 88-letna Stefania Bilucaglia roj. Cattunar, 67-letna Anna Suric por. Breccia, 82-letna Antonia Dambrosi vd. Milos, 78-letna Elisabetta Svagel vd. Ierko, 85-letni Angelo Lolato, 68-letna Pierina Sedmak por. Zotti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)
Godina - Patuna. Campo S. Giacomo 1; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al. S. Andrea, Trg Venezia 2.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Godina - All'Isola, U. Ginastica 6; Chiari - Crotti, U. Tor S. Piero 2.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: tel. št. 732-627.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.p.A.
TRST - ULICA PIETROTTI 10 - TEL. 041-466

TECAJI VALUT V MILANU

DNE 17. 8. 1976

Ameriški dolar:	debeli	drobni
Funt sterling	835.-	820.-
Švicarski frank	1489.-	1489.-
Francoski frank	336.50	336.50
Belgijski frank	161.-	161.-
Nemška marka	20.25	20.25
Avstrijski šiling	328.50	328.50
Kanadski dolar	46.-	46.-
Holandski florint	830.-	830.-
Danska krona	310.-	310.-
Švedska krona	133.-	133.-
Norveška krona	184.-	184.-
Drahma: debeli	145.-	145.-
drobni	21.-	21.-
Dinar: debeli	22.-	22.-
drobni	40.-	40.-

MENJALNICA vseh tujih valut

● Za polaganje diplomskih izpitov v jesenskem roku akademskega leta 1975-76 morajo zainteresirani študenti tržaške univerze vložiti prošnjo na tajništvo od 1. do 24. septembra.

Zitajte PRIMORSKI DNEVNIK

V NOČI OD NEDELJE NA PONEDELJEK

TRŽAČAN IZGUBIL ŽIVLJENJE V PROMETNI NESREČI V VIDMU

21-letni Flavio Biagi se je v bolnišnici ves dan boril s smrtjo, v ponedeljek zvečer pa je podlegel hudim poškodbam



deljek zvečer je Biagi podlegel poškodbam. Cuzonzi si je v nesreči položil desno stegno in desno nogo. Krsto z Biagijevim truplom bodo prepeljali v Trst jutri dopoldne: žalni sprevod se bo razvil iz domače hiše na Katinari, kjer je živel z očetom, ob 11.30.

Malo po 17. uri je prišlo do trčenja na zloglasnem ovinku v bližini tovarne «Mas» v U. Fabio Severo. 24-letni Rečan Sinica Kovč je vozil avto simca 1000 z reško registracijo v smeri proti Opčinam; v avtu so bili še njegovi stariši 46-letna Ivanka Stimak por. Kovč in 47-letni Zvonko Kovč ter 24-letni Josip Paljhin, prav tako z Reke. Na ovinku je voznik iz se nepojasnjenih razlogov izgubil nadzorstvo nad vozilom: avto je zanesel na levo stran ceste, kjer je trčil v prikolico laničnice fulvie z rimsko registracijo. Vse štiri potnike, ki so jih s težavo potegnili iz uničene simce, so prepeljali v glavno bolnišnico, kjer pa so sprejeli le žensko, ki se bo morala zdraviti na nevrokirurškem oddelku 20 dni zaradi številnih udarcev v glavo, o stalim trem pa so dali prvo pomoč in jih odpeljali. Voznik laničnice fulvie, 51-letni Ruggero Padoa, njegova žena in oba otroka, ki so bili z njim v avtu, niso utrpeli nobenih poškodb.

V večernih urah pa se je na obalni cesti ponesrečila 21-letna Silvia Skerlj por. Tedeschi iz Scila Santa 162. V bližini hotela ENALC pazil prometnega znaka za obvezni zavoj v levo in zaradi prevelike hitrosti ni mogel izpeljati križišča in zaviti v U. Giovanni da Udine.

Oba mladeniča se nemudoma prepeljali v videmsko bolnišnico. Biagia so sprejeli s strogo pridržano prognozo zaradi močnega pretresa možganov, zloma desne stegnenice in drugih poškodb. Mladenec se je ves dan boril s smrtjo, a vse zdravniške nege so bile zaman: v ponedeljek zvečer je podlegel hudim poškodbam.

Gledališča

Festival opere 1976 v gledališču Rossetti

Danes ob 21. uri četrta ponovitev Abrahimove opere «Ples v Savoyu». Zaradi izrednega povpraševanja bo v petek ob 21. uri izredna ponovitev Abrahimove opere «Ples v Savoyu». Vstopnice za to predstavbo so na razpolago pri osrednji blagajni v Pasaži Protti, tel. 36-372.

Kino

MIRAMARSKI PARK - «Ludi in zvoki» - Predstavi: ob 21.00 «Maximilian of Mexico an emperor's tragedy» (v angleščini); ob 22.15 «Cesarski sen v Miramaru» (v italijanski).

Ariston 21.30 «A trenta milioni di chilometri dalla Terra». Barvni film za vse.

Mignon Zaprti zaradi počitnic.

Nazionale 16.30 «Fräulein in uniform». Preveden na madžini pod 18. letom. Barvni film.

Grattacielo 16.30 «Ricatto alla mala». Karl Malden, R. Mitchum, Claudine Aubert, Raf Vallone. Preveden na madžini pod 14. letom. Barvni film.

Fenice 16.30 «Il gobbo di Londra». Preveden na madžini pod 18. letom. Barvni film.

Excelsior 16.30 «Come cani arrabbiati». Jean Pierre Sagah, Anna Rita Grapputo in Paola Senatore. Preveden na madžini pod 18. letom.

Eden 16.30 «L'educazione sessuale». Preveden na madžini pod 18. letom. Barvni film.

Ritz 16.00 «Un giorno ed una notte». Stefania Sandrelli, Jean Luis Tringant. Preveden na madžini pod 14. letom. Barvni film.

Aurora 16.30 «Cos'è successo tra tuo padre e mia madre?». Jack Lemmon. Barvni zabavni film.

Cristallo 16.30 «I cannoni di Navarone». Gregory Peck. Barvni film.

Capitol 16.30 «L'انونه veneziano». Toni Musante in Florinda Bolkan. Preveden na madžini pod 14. letom. Barvni film.

Modern Zaprti zaradi počitnic do 19. t.m.

Filodrammatico 16.30 «Sexualmente voston». Y. Brian, V. Boissel. Preveden na madžini pod 18. letom.

Impero 16.30 «Incredibile viaggio verso l'ignoto». Barvni film. Sledi «Paparino e le leone».

Vittorio Veneto 17.00, 18.40, 20.20 in 22.00 «Fatevi vivi: la polizia non interverrà». Henry Silva, Rada Rassimov in Philippe Leroy. Barvni film.

Ideale 16.00 «Salvo d'Acquisto». Massimo Ranieri, Lina Politio in Enrico Maria Salerno.

Astra 16.30 «Il trionfo di King Kong». Barvni film.

Abbazia 16.30 «L'ultimo Decameron». Beba Lončar, Femy Benussi. Barvni film.

Radio Zaprti zaradi počitnic do 20. t.m.

Giardino Pubblico 21.00 «Esecutore oltre la legge». Alain Delon. Barvni film.

Izleti

Slovensko prosvetno društvo Tabor - Opčine priredi v nedeljo, 22. t.m., endonevni izlet na Vrščic. Ob povratku ogled Milnarice in Gregorčičevega groba na Vrsnem. Vpisovanje vsak dan na sedežu športnega krožka Polet od 18. do 20. ure. Odhod izpred Prosvetnega doma točno ob 7. uri.

SPDT priredi 5. septembra ob priliki dneva slovenskih tržaških planincev avtobusni izlet na Sviščake in Snežnik. Vpisovanje v U. Geppa 9 do 31. avgusta.

Turistični, sekcija združenja Unio obvešča, da je še nekaj prostorov za medeljski izlet 22. 8. S. Scilice (tradicionalna šagra, cena 7.000 lir, kosilo vključeno). Sprjemamo tudi vpisovanje za šestdnevni izlet v Španijo (z avtobusom in ladjo, od 25. do 30. septembra 1976, cena 145.000 lir) s postanki in obiski v mestih Barcellona, Montserrat, Lerida, Santa Creus, Tarragona, in navzdol Costa Brava, Pirenejev, Lignadocce, Provanze, Azzurro obale in Obale cvetja. Informacije in vpisovanja sprejemamo na sedežu združenja Unio v U. Valdivrivo 30, II. nadstropje (tel. 64459) vsak dan od 17.30 do 19.30, ob sobotah od 11.00 do 12.30. Vljudno vabljeni!

Obveščamo izletnike, ki so se udeležili nedeljskega potovanja, v Rovinj, da so slike že na razpolago. Naročijo jih lahko na sedežu združenja.

SPDT priredi 21. in 22. t.m. izlet z osebnimi avtomobili na Mangart. Prenočevanje v koči pod Mangartom. Vpisovanje za morebitna prostost mesta v avtomobilih; telefonirati na številko 31-119.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabresina: tel. 200-121; Selian: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Pierine Sedmak daruje Gizela Sedmak, križnica 22, 2.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Trstu.

Ob 9. obletnici smrti mame in v počastitev spomina očeta in sestre Anice darujeta Danica in Marija z družinoma 10.000 lir za Kulturni dom Prose - Kontovel.

Ob 10. obletnici smrti nepoznanega očeta daruje hči Marija z družino 5.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.

V počastitev spomina matere svojega člana Sergija Čotiča daruje ansambel Kras 10.000 lir za pevski zbor Vesna.

KULTURNI KROŽEK DEVIN - ŠTIVAN

izreka globoko sožalje Vilku Metil-kovcu in družini ob bridki izgubi očeta

FRANCA

SONČNI VELIKI ŠMAREN JE BIL ZGOLJ UTVARA O LEPEM VREMENU

Jopiči, dežniki in volnene majice aktualni v teh dneh vetra in dežja

Na mejnih prehodih obcuten promet, toda brez zastojev
Delavci v industrijski coni se že vračajo na delo

Kaže, da bo ostal letošnji avgust, vsaj za naše kraje, nekaj izjemnega, nekaj, kar prekinja večletno tradicijo. Tistemu, ki si je v avgustu pričakoval za ta mesec značilno lepo sončno vreme, je postalo že v prvih tednih jasno, da se mu ne bodo pričakovanja uresničila. Mogoče edina svetla točka v tem pogledu je bil prav veliki šmaren, ki je z lepim soncem vsaj nekoliko prizanesel Tržačanom večja razočaranja.

Po sončni nedelji pa se je vreme pri nas spet poslabšalo. Nad mestom so se spet zgnili sivi oblaki, tako da je marsikdo, ko je šel z doma vzel s seboj dežnik, ki bi mu lahko služil ob primeru nepredvidljivega dežja. Včeraj je nad Trstom in okolico tudi zapihal res neprijeten veter, ki je prislil mešane, da so se pošeno oblekli. Po mestnih ulicah ni bilo opaziti ljudi v majhah s kratkimi rokavi, temveč v jopičih, volnenih majicah in tudi v dežnih plaščih. Kdo naj bi ob takem vremenu še sploh pomislil na barkovljanje ali selskano obalo, kjer so se v prejšnjih letih ob tem času kopali?

Vremenoslovci predvidevajo, da bo val nestanovitnega in muhastega vremena trajal vse do prihodnjega tedna, ko bo tudi lunina mena. Upamo, da bo mlaj tokrat končno privabil sonce izza oblakov.

V prejšnjih letih se je povezo

OBSEŽEN DOKUMENT KOMUNISTIČNEGA DEŽELNEGA KOMITEJA

Konkretni predlogi KPI za reševanje problemov dežele po majskem potresu

Rekonstrukcija ne sme pomeniti samo odprave posledic potresa - V prvi vrsti je potreben nov deželni odbor, ki naj uživa zaupanje najširšega dela prebivalstva

Deželni komite KPI — kot smo že poročali — je objavil obširen dokument, ki razčlenjuje obnavljanje vse probleme, ki jih je ustvaril potres 6. maja ter daje konkretne predloge glede oblike rekonstrukcije prizadetih področij, ki pa jih povezuje s političnim položajem v deželi in v državi. V tej zvezi pa KPI v prvi vrsti poudarja, da sedanji odbor, ki sloni na krhki večini v deželnem svetu, nikakor ne more biti kos velikim problemom sedanjega trenutka in da je zato treba sestaviti nov odbor in novo večino, v kateri bi bile zastopane tudi levičarske sile in sama KPI.

Glede rekonstrukcije KPI meni, da ne sme pomeniti kake obnove stanja, kakršno je bilo pred potresom. Naravna katastrofa, ki je prizadela Furlanijo, je namreč tragično postavila v ospredje starodavne probleme dežele, gospodarske in družbene težave, številne ovire na poti razvoja (kot na primer vojna, če služnosti) ter d'amatične pojave, kot so izseljevanje in beg pred vsem iz hribovitih področij dežele. Zato je treba skupaj z rekonstrukcijo reševati tudi te probleme, kajti sicer bo naša dežela še vedno zaostajala za drugimi italijanskimi deželami.

Oviri, ki jih bo treba odpraviti na tej poti, je veliko, toda po volitvah 20. junija obstajajo po mnenju komunistov vsi pogoji, da bi dosegli hitre in pozitivne rezultate. Te pogoje je treba izkoristiti, da bi preprečili ponovitve sramot iz Beliceja in Vajonta.

Dokument izredno pomenično napada deželni odbor zaradi dela, ki ga je dosegel opravil: tako na primer obseja dejstvo, da še danes, tri mesece po potresu, ni bil globalno ugotovljen obseg posledic potresa na gospodarstvo, na ozemelski in družbeni ustroj dežele, saj ni deželna uprava znala niti koordinirati sektorskih raziskav, ki so jih opravile krajevne avtonomije in sami deželni uradi.

Krivda za tako stanje pade prvenstveno na KD, ki ni hotela valorizirati funkcij deželne avtonomije, ampak je z namenom, da ohrani svojo oblast, usmerila delovanje dežele po zastarelih vzorcih birokratske in sklerotizirane države. KPI poudarja politično naravo teh napak in pomanjkljivosti ter očita krščanski demokraciji, da se ni pobrignila, da bi vzpostavila skupne napore vseh demokratičnih sil, ampak je vse pogotjevala s problemi zavezništva in političnih formul.

Kot najmujejši problem, ki ga je treba rešiti do septembra, dokument KPI navaja potrebo po zagotovitvi dostojnega bivališča vsem, ki sedaj živijo pod šotari, v tej zvezi pa daje tudi vrsto operativnih predlogov. Nato pa se KPI zavzema za sestavo organskega načrta, ki ga mora formalizirati dežela in ki mora obsegati vsa problematika naše dežele. Tako na primer dokument poudarja, da bo moral plan upoštevati posebnosti zemljišnih položaj dežele in nedavne oimske sporazume, ki odpravljajo pot razmiki njene vloge mostu med različnimi evropskimi državami ter med Evropo in državami v razvoju.

V okviru pobude za hitro ratifikacijo italijanske - jugoslovanske sporazumov s strani parlamenta, je dalje rečeno v dokumentu, »se bo treba spet lotiti vprašanja zaštite pravice slovenske narodnostne manjšine, kar je treba imeti kot temeljni element razvoja demokracije in kulturne sočasnja v vsej deželi. Potrebno je, da zakonski osnutek o ratifikaciji ne ignorira tega problema, ampak da se vanj vključijo obveze za popolno doseg enakovrednosti slovenske etnične skupnosti z vsedravnim zakonom.« V nadaljevanju dokument omenja tudi problem Slovencev v Beneški Sloveniji in v Nadiških dolinah, katerih rekonstrukcija mora pomeniti — pravi dokument — »poleg gospodarskega preporoda tudi ohranitev in razvoj etničnih značilnosti in slovenske kulturne tradicije«.

Nato sledijo še poglavja, posvečena vprašanjem strukture deželnega odbora, zakonodajnih in operativnih instrumentov ter gospodarske politike. V tej zvezi daje KPI vrsto predlogov na področju kmetijstva, industrije, stanovanjskih gradenj, terciarnega sektorja, reforme kreditiranja. Poglavje zase je posve-



Na sobotnem družabnem večeru v Križu.

NAPORNO RAZPLETANJE KRIZE NA POKRAJINI

KAKŠEN ODNOS BO VEČINA ZAVZELA DO NAS IN OSIMSKEGA SPORAZUMA?

Doslej se govori le o političnem okviru - Možnost sestrave sredinskega odbora ob vzdržanju KPI in PSI

Predsednik pokrajine Gennaro Compagnone, ki je pred ob izvolitvi nalogo, da med s.s.s.kami u-stavnega loka preveri možnost širokega sodelovanja strank pri vodenju pokrajine, je imel doslej dva sestanka; prvega s predstavniki osimskodemokratske stranke, kateri pripada, drugega pa sinoči s krščanskimi demokrati in republikanci.

Cepprav se na teh sestankih niti približno ni izloikovala bodoča podoba novega pokrajinskega odbora, se mandatar nagiba k obnovitvi poprejšnje tristranske koalicije, ki je vodja odbor do ostave predsednika Agatija, torej do trenutka, ko mu je zmanjkala večina zaradi »resenavanja« z glasom MSI Z obnovo poprejšnje večine bi bila zagotovljena tista porazdelitev strank med večinske in opozicijske, ki jo vedno poudarja KD in je za KD tudi edino izhodišče. To pa pomeni, da bi morali tudi v Gorici poskati rešitev, kot jo je posikal Andreotti, ki je sestavljal vladno večino. V goriškem pokrajinskem svetu je torej večina PSDI-PRI-KD zagotovljena le, če se komunisti in socialisti vzdržijo.

Toda kaj zahtevata levičarski stranki za takšno svoje zadržanje, ce so domneve, ki jih navajamo po sredinskih virih, sprejemljive za leve sile. Ali se bosta zadovoljili s predsedstvi kakšnih komisij, ali bo potreben program, ki bo zadovoljeval njune zahteve, ali pa bo potrebno še kaj drugega. Vse doslej KPI in PSI k pogovoru se nista bili pripravljeni, ker so videli, lji teh dveh strank na dopustu in ker je razplet krize na pokrajini še vedno predmet razprave v sredinskih strankah. Razen zelo načelne izjave, ki je bila podana na sami seji pokrajinskega sveta takoj po izvolitvi ter ponovljeni dan kasneje, je KPI svojega stališča do najmo-vejšega možnega razpleta krize ni pojasnila in tudi PSI ni povedal drugega razen tistega, kar je povedal na seji pokrajinskega sveta.

Do sem informacije, ki govorijo o možni sestavi političnega clivra. Kaj pa vsebina? S kakšnim programom se bo predstavil pred-sednik in kakšna večina se bo izo-blikovala ob njem? V nekem listu smo brali novico, da je bilo eno prvih vprašanj, s katerimi se je so-cialni mandant, prav psihiatrica bol-nišnica. Ta ustanova, okoli katere so se lomila kolja naprednih in konservativnih sil (ne smemo po-zabiti, da je Ubasaglia začel svojo teorijo uresničevati prav v Gorici in da so konservativni krogi prav v goriški krščanski demokraciji po njegovem odhodu skušali vzpostavi stari red) je sicer pomembna ustanova v sicer omejeni pristojno-sti pokrajinske uprave, okoli kate-re je mogoče preizkusiti politično voljo te ali one stranke, nikakor pa ne more biti — vsaj v tem trenutku ne — psihiatrija ne pogla-vitno in niti kvalificirajoče vprašanje.

Po naši sodbi mora pokrajinska uprava prvenstveno odgovoriti na dve vprašanji: kaj sodi o pravicah naše narodnostne skupnosti in kakšno je njeno stališče do ratifika-cije italijansko-jugoslovanskega spo-razuma v Osimu.

Pokrajinska uprava se v tako važ-ni politični in družbeni prelomnici kot je sestava Andreottijeve vlade in vključevanje naprednih sil v ob-mojce odločanja, ne more izogniti odgovornosti, ki jo ima do sloven-

ske narodnostne skupnosti (v pokra-jinskem svetu ima naša skupnost dva svetovalca izvoljena na listi PSI in KPI), do njenih neuresnič-e-nih zahtev in potreb, ki so bile o-predeljene v številnih zakonskih o-snutkih, pravic in zahtev, ki so ro-gostni predmet razprav na sejah po-krajinskega sveta in drugih kra-jevnih ustanov naše pokrajine.

Prav tako pa pokrajinski svet ne more mimo osimskega sporazu-ma, o katerem je govoril tudi pred-sednik italijanske vlade. Program nove pokrajinske uprave tega vpraš-anja ne more zamolcati, ker je gospodarsko, politično in vsako dro-gačno življenje najesneje poveza-no s priznanjem obstoječega stan-ja. Ker za našo narodnostno skup-nost predstavlja podpis osimskega sporazuma jamstvo o največji mož-ni zaščiti, tudi iz tega razloga pri-čakujemo, da sestavljanje večine v pokrajinski upravi ne more mimo navedenih vprašanj, češ, saj jih rešujejo na drugih ravneh. Po na-ši sodbi se nobena odprta pokra-jinska uprava, še celo pa ne takšna, ki bi lahko uživala posredno podporo leve, v sedanjem itali-janskem političnem vzdušju ne mo-re predstaviti pokrajinskemu sveto-valcem in zahtevati zaupnico, ne da bi razčistila z osnovnimi izhodi-šči, s tistimi, ki opredeljujejo vlog-o goriške stvarnosti ob odprti meji.

Tega pa nova uprava, ki se se-daj snuje, ne more storiti iz eno-stavnega razloga, ker bi storila ko-rak nazaj v primerjavi s prejšnjo, ki glede narodnostnih pravic ni kazala posluha, pač pa je pozdravi-la ureditev italijansko-jugoslovanskih odnosov in je v tem okviru za-govarjala ureditev našega položaja.

26 mladih iz Celovca prispelo v goste

V ponedeljek je prispelo v naše mesto 26 mladih iz Celovca, ki bo do prežvelj nekaj dni pri družinskih vrstnikih. Pobuda sodi v okvir kulturnih izmenjav s pobratanim mestom. 26. avgusta bo pa odpotovala v Avstrijo skupina Goriscanov, ki bo tam uživala gostoljubje do 4. septembra.

Goste in njihove spremljevalce je na županstvu sprejel Zupan De Si-mone ter jim zaželel prijetno biva-nje. Skupina je nato odpotovala na tridnevni izlet v Firence.

Goriški vinogradniki na ekskurziji

Goriški vinogradniki se odpravlja-jo na enotedniški izlet — od 28. av-gusta do 8. septembra — v Puglio in Romagno, kjer si bodo ogledali turistične zanimivosti in obiskali ne-kaj specializiranih kmetij, ki se ba-vijo s pridelovanjem sortnih vin.

Izlet je pripravil konzorcij za za-ščito brških in posejkih vin v so-delovanju s sorodno ustanovo v Ro-magni. Izlet je namenjen predvsem vinogradnikom, vendar pa se la-hko prijavijo tudi njihovi družinski člani in ljubitelji dobre kapljice.

Pri delu v podjetju Eaton Est v Trzinu se je ponesrečil 27-letni Pao-lo Mian iz Oglega, ki se bo moral zdraviti v bolnišnici 30 dni.

NA SEDMEM ŠPORTNEM PRIZNANU V DOBERDOB

Odbojka, balinanje in druge igre privabile številne obiskovalce

Letošnja novost: tekma v japonski mori - Prodoren uspeh ansambla Iga Radoviča iz Nabrežine

V nedeljo zvečer se je v Dober-dobu zaključilo štiridnevno prazno-vanje, ki ga je priredilo domače športno društvo Mladost. Sagra se je začela v četrtek popoldne z izo-čilnim delom odbojbarskega turnirja na katerem sta, poleg domačinov, nastopili tudi ekipi z Vrha in Vrbovljani. Prvi dan so igrali Do-berdobci in Vrbovlji. Ekipi sta si bi-li zelo enakovredni in po dveh urah trde borbe za vsako žogo, so pre-vladali gostje. Posebno sta se izka-zala Lucijan Černic in mladi Mav-ricij Černic. Zvečer je bila tekma v brisčkih, v kateri sta zasedla prvo mesto domačina Rajmund Ger-golet in Klavdij Lavrenčič in tako pre-jela vsak po en prenosni televi-zor, drugouvrščena Mario Ferletič in Berto Ferletič pa sta se odpeljala domov s kolesoma. V petek popoldne so bile na sporedu kvalifikacije v zbijanju balinčica. Finale v tej pa-nogi je bil v nedeljo popoldne. Ob mraku pa se je odvijal zaključni del odbojbarskega turnirja. Vrbovljan je klonil najprej Doberdobcem, nato še Vrhovcem, ki so si tako za-gotovili zmago na turnirju. Zvečer je bilo ponovno na sporedu tekmo-vanje v brisčkih, tokrat pa za ga-stronomsko nagrado.

Novost letošnje športne prireditve v Dobrodo bu je bilo tekmo-vanje v japonski mori. Uspeh je bil tolík-šen, da so še isti večer izvedli dve tekmo-vanji, ker je bilo prijavljenih parov preveč za en sam krog. Prazno-vanje se je končalo s finalom v

zbijanju balinčica, na katerem je zmagal domačin Franko Lavrenčič. Za številne ljubitelje nardnozabav-nej je poskrbel v nedeljo zvečer ansambel Iga Radoviča iz Nabrežine. Še isti večer je bilo tekmo-vanje v valčku. Zmagala sta domačin: A-

Odkritje lobanje jamskega medveda v Benečiji

V Nadiških dolinah je v prazgodo-vini živel jamski medved. Do tega odkritja so se dokopali jamarji fur-lanske jamskega krožka (Circolo speleologico idrologico friulano). Ja-marji so namreč med svojim razisko-vanjem v krajih severovzhodno od Cedad našli drobce lobanje ter so jih v nekem laboratoriju v Vidmu z velikim potrpljenjem in strokov-nostjo sestavili. Najdba lobanje jam-skega medveda (ursus spelaeus) je edini primer v tem delu alpskega predgorja. Ko bo krožek dobil pri-merne prostore, bo izredno najdbo tudi razstavil.

Zaenkrat je njegova dejavnost u-smerjena v odkrivanje posledice po-tresa ter je sodeloval s speleologi in v znanstvenimi skupinami iz dru-gih krajev.

OD 16. DO 19. SEPTEMBRA

ZBORI IZ DEVETIH DRŽAV NA TEKMOVANJU SEGHIZZI

Nastopila bosta tudi zbora Valentini Vodnik in Mirko Filej

Pevski zbori iz devetih evropskih držav so prijavili svojo udeležbo na 15. mednarodnem pevskem tekmo-vanju v polifoniji in folklorni glasbi, ki ga Seghizzi prireja v Unione Gin-nastica Goriziana od 16. do 19. sep-tembra. Izmed zamejskih slovenskih zborov bosta nastopila dva: Valen-tin Vodnik iz Trsta in Mirko Filej iz Gorice. Iz Jugoslavije napovedu-jejo zbor Branko Kramarovič iz Beograda, Komorni zbor iz Nove Gorice in moški zbor Slava Klav-ro iz Maribora.

Največje pričakovanje vlada za nastop madžarskega zbora Bela Bar-tok, ki veča za enega najboljših, če ne celo za najboljšega na svetu. Svojo udeležbo so napovedali še zbo-ri iz Francije, Italije, Poljske, Ro-munije, Bolgarije, Španije in Ma-džarske.

Med italijanskimi zbori bosta tudi dva iz Trenta in iz Cagliarija, o katerih se kritika zelo lepo izraža. Seveda pa se organizatorji, ki u-spešno premagujejo finančne teža-ve, zavedajo predvsem tega, da bo do največje laurik pobrali prav zbi-ri iz socialističnih držav in da se bo ponovilo tisto, kar so atleti iz 12 držav.

socialističnih držav dosegli na olim-piadi. Ugled bo vokalni prireditvi dal-tudi sestava razsodišč, v katerih bodo znana imena iz glasbenega sve-ta. V preem, ki mu bo predsedova-la Cecilia Seghizzi, bodo Piero Pez-ze iz Vidma, Boris Cobaslian iz Rymunije, Egon Kun-j iz Jugosla-vije, in Tibor Szabo iz Madžarske, v drugem ki mu bo predsedoval Tršačan Vito Levi, pa bodo Rober-to Góitre (Turin), Fosco Corti (A-rezzo), Jerzy Kolaczowski (Polj-ska) in Friedrich Lessky (Avstri-ja). Prva komisija bo ocenjevala polifonsko, druga pa folklorno glas-bo. Tekmovalni pravilnik je takšen kot je bil prejšnja leta in deli zbo-re v moške, ženske in mešane ter jim omogoča udeležbo v polifonski in v folklorni glasbi.

Tudi letos bo v sklepem nastopu pel otroški pevski zbor. Letos bo ta čast pripadala nekemu otroškemu pevskemu zboru iz Ljubljane, ki je bil na turneji po vzhodnih državah. Pred koncertom, od 14. do 16. sep-tembra, bodo priredili shod strokov-nikov o temi »Zborovski petje in njegova umetniška obdelava«. Na njem bodo sodelovali udeleženci iz 12 držav.

DO KOD MESTO GORICA?

Sedanji načrti dajejo prednost novim gradnjam v predmestju

Kdaj sanacija starega mestnega središča? - Nova stanovanja samo za določene plasti prebivalstva

Vsak dan govorimo o urbanizaciji, o urbanističnih načrtih, spremembah istih itd. Zlasti pomembni so regula-cijski načrti, kajti na njihovi osnovi se uravnava zaidalni načrti občin. Navadno pripravljajo take načrte več ali manj znani strokovnjaki in to kar pri risalni mizi, po navadi brez predhodnega posvetovanja z ob-čani, ki so neposredno prizadeiti. Ze-res, da tak predlog regulacijskega načrta potem razstavijo na vpogled občinstvu in tudi določijo rok za predložitev ugovorov, sprememb, do-polnil, žal se te demokratske mož-nosti poslužujejo le redki. Navadni občani smo bolj leni po naravi in se v občinske prostore »podamj« samo takrat, ko smo prisiljeni tja. Te-žave nastopijo potem, ko je regula-cijski načrt že stopil v veljavo. Ne-kega jutra pozvonijo na vrata usluž-benci občinskega tehničnega urada ter te obvestijo, da bodo odrezali pol vrta. Če ne gre na lepem, pri-peljejo s sabo še občinskega straž-nika. In tako se tvoje gredice spre-menijo v občinsko cesto.

Pomembno je tudi načelo, kako je regulacijski načrt zasnovan. Navadno se upoštevajo (več ali manj) predlogi srednjeročnega razvoja ob-čine. Upoštevati bi morali tudi dol-goročne načrte za razvoj gospodar-stva, kakor tudi gibanja prebival-stva. Največkrat so regulacijski načrti precej »napihnjeni« in ne u-poštevajo ne enega ne drugega. Lep primer takega načrta so predstavlja-vi Trstu. Avtorji so računali, da se bo število prebivalstva v nekaj de-setletjih skoraj podvojilo. Nis pa upoštevali realnega stanja, da je število prebivalstva že nekaj let v stalnem nazadovanju, poprečna sta-

rost občanov pa se tudi povečuje. (Po statistiki ima Trst največji o-dstotek upokojencev med italijanskimi mesti). Na odlagali tako očitnih dejstev so bili prisiljeni potem zazi-dalni načrt nekoliko spremeniti in prilagoditi.

Zamislil o razvoju urbanih središč utegnemo biti včasih precej različne. Pri goriškem regulacijskem načrtu je na prvi pogled ugotovimo, da so avtorji v glavnem zanemarljivo staro mestno središče. Center mesta sku-sajajo preseliti proti jugu, bliže no-veemu mejnemu postajališču za bla-govni promet. Proti temu področju sega tudi zaidalni načrt predvsem za ljudske hiše (področje Ulice Ter-za Armata). Ne bi li razpravljali posebej o umestnosti graditve tako velikega postajališča, ki bo verjet-no, ob upoštevanju trenutnih gibanj v maloobčnem in mednarodni trgo-vini, ostalo precej neizkoriščeno, zla-sti še, ker bo velik del tovora pre-vela železnica.

Kaže torej, da so avtorji, po nalogu občinske uprave, predvideli predvsem novo gradnjo. Taka usme-ritev ni niti posredno Gorice, saj so tako stališče zavzemali tudi v drugih italijanskih mestih, kjer je prišlo do nekontroliranega razvoja v predmestju, seveda ob pomanj-kanju najnosovnejših infrastruktur (vzgojono-varstvene ustanove, šole, ambulante itd.). Če po eni strani u-gotovimo, da se je stanovanjska raven goriških občanov v poprečju dvignila, zlasti na račun novih ljud-skih hiš, kajti prebivalstvo narašča zelo umerno ali celo stagnira, ne moremo mimo ugotoviti, da se bili koristniki novih stanovanj predvsem omejene plasti prebivalstva. Občin-ska uprava pa se ni potrudila, da bi primerno poskrbela za sanacijo nekaterih starih mestnih predelov, kjer se danes prebivalci živijo v na-ravnost nemogočih higienskih raz-merah, brez kopalne, brez straniš-čja itd. Takih predelov v Gorici je kar precej, začeni od Ulice Rabat-ta, preko Rašela, Gosposke ulice, Ulice S. Giovanni itd.

Skratka, staro mestno središče, ki naj bi privlačilo tudi tujе goste. Verjetno pa jih s sedanjih videzom odklanja. Koliko stanovanjskih pro-storov bi se dalo urediti s primerno adaptacijo v starinskih hišah! Je že res, da taka dela stanejo več kakor novogradnje. Včasih pa je o-vira (morda pa je ni) tudi zavod za spomeniško varstvo, ki s svojim po-gledom največkrat pomaga k hitre-mu propadu kulturnih spomenikov. Ze zdaj so hiše v omenjenih ulicah in predelih v nezavidljivem položaju.

S Kmečko zvezo na vinski sejem

Pri Kmečki zvezi v Gorici pri-pravljajo za zadnjo nedeljo v avgu-stu enodnevni izlet po Sloveniji z obiskom ljubljanskega sejma vin in žganih pijač. Letos bodo obiskali nekatere kraje na Notranjem in Dolenjskem - Cerkljsko jezero, grad Snežnik, Ribnico na Dolenjskem. Ko-likor bo čas dopuščal se bodo usta-vili tudi v Kočevju. Na povratku bodo obiskali mednarodno razstavo vin na gosposkarskem razstavišču, kjer bodo, tisti ki se za to navdu-šujejo, lahko ocenili najboljša lan-ska vina. Pri Kmečki zvezi v Go-rici že vpisujejo!

Razstava slik iz 19. stoletja

Od jutri dalje bo v Dijaškem do-mu v Trzinu, Largo Isonzo, odprta razstava del domačih slikarjev iz 19. stoletja. Obiskovalci pa si bodo v istih prostorih lahko ogledali tu-di nekatere uspele izdelke, ki so jih pripravili dijaki - preteklem šol-skem letu.

Razstava bo odprta do 28. avgusta.

Promenadni koncerti v Trzinu

V okviru poletnih prireditev, ki jih prireja trziška občina, bodo v tem in prihodnjem tednu priredili tudi koncerte pihalnih godb. V pe-tek 20. avgusta zvečer se bo na glavnem trgu predstavila trziška godba San Michele. 23. avgusta god-ba iz Turjaka, 25. avgusta godba iz Oglega ter 27. avgusta spet domača godba S. Michele.

Kino

Gorica
VERDI 17.30-22.00 «Corruzione in u-na famiglia svedese». I. Thulin in A. Ekhsrom. Mladini pod 18. le-tom prepovedan. Barvni film.
CORSO 17.00-22.00 «Los Angeles, 5. distretto polizia». Barvni film.
MODERNISSIMO 17.30-22.00 «Il mo-stro che sfido il mondo». T. Holt.
CENTRALE Zaprt.
VITTORIA 17.00-22.00 «Una viziosa con tanta voglia in corpo». A. Mo-retti in R. Talamonti. Mladini pod 18. letom prepovedan. Barvni film.

Tržič
EXCELSIOR 17.30-22.00 «L'anatra al-l'arancia». Barvni film.
PRINCIPE 18.00-22.00 «Weekend a Zuy Deootes». Barvni film.

Nova Gorica in okolica
SOCA «Naslovna strans, ameriški Barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Sedmerica jezdi», ameri-ški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DEŠKE «Sijaj in beda Hollywooda», ameriški barvni film ob 20.00.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Prosvetniki, Travniki, tel. 29-72.



Zmagovalci tekmo-vanja v zbijanju balinčica na 7. športnem praznovanju v Dobrodo bu.

MESEČNO GOSPODARSKO PISMO IZ LJUBLJANE

Vidni kvalitetni premiki
v slovenskem gospodarstvu

V preteklem mesecu ni bilo kakšnih posebnih prelomov v gospodarskih gibanjih, kar pa je običajno za ta letni mesec. Ekonomska aktivnost je v juliju v znaku dopustov, čeprav letos opazujemo, da so bili ti sezonski vplivi manj močni, kakor običajno. Na takšne spremembe je vplivalo slabo gospodarsko stanje v prvem polletju, zlasti v aprilu in maju. Zaradi izredno zmanjšane povpraševanja na domačem trgu so namreč zaloge industrijskih izdelkov močno narastle, posledice tega so bila vezana obratna sredstva, tako da je vrsta delovnih organizacij že v teh dveh mesecih izkoristila kolektivne dopuste, oz. v nekaterih organizacijah celo neplačane dopuste. V juniju in juliju, ko je položaj gospodarstva nekoliko izboljšal, pa so zaradi manjše delovne odločnosti delavcev ustrezno več tudi proizvedli.

Industrijska proizvodnja, ki je imela v nekaj preteklih letih izredno visoko stopnjo rasti, se je v lanskem letu nekoliko umirila, kar je bila delna posledica tudi gospodarske krize v zahodni Evropi, ki pa se je v slovenskem oziroma jugoslovanskem gospodarstvu prenesla z nekajmesečno zamudo. Negativne stopnje rasti industrijske proizvodnje so se ponovile v letošnjem letu in sicer še z večjo močjo kakor v preteklem letu. Poleg tega, da se je obseg industrijske proizvodnje količinski zmanjšal, pa so povzročale dodatno skrb tudi stalno naraščajoče zaloge industrijskih izdelkov. Šele v juniju smo zaznali prve znake nekoliko oživilne dinamike gospodarske rasti, čeprav bi se težko z gotovostjo trdili, da se industrijska proizvodnja prebujala.

V prvih sedmih mesecih letošnjega leta smo v primerjavi z enakim obdobjem lani v industriji proizvedli manj, zmanjšanje pa znaša 0,7 procenta. Čeprav je to na prvi pogled dokaj nizek padec slovenske industrijske proizvodnje, pa moramo vedeti, da je industrijska proizvodnja izredno pomemben faktor pri ustvarjanju družbenega proizvoda in narodnega dohodka in ki zaposluje v Sloveniji 317 tisoč delavcev.

Kakor smo že omenili, je bilo v letošnjih mesecih povpraševanje domačih potrošnikov po blagu in storitvah dokaj slabo, čeprav so nominalni osebni dohodki rasti z nezmanjšano dinamiko, pri čemer pa so se seveda precej povečale hranilne vloge. Takšno obnašanje potrošnikov je odmevalo tudi v industrijski proizvodnji in sicer zlasti blaga za široko potrošnjo, ki smo ga v sedmih mesecih proizvedli za skoraj dva procenta manj kakor v enakem obdobju lani. Med industrijskimi panogami pa je tudi značilno, da so prav najbolj pomembne slovenske industrijske panoge, ki zaposlujejo največ delavcev in ki ustvarjajo največ v industrijski proizvodnji, v letošnjem letu dokaj skromen prispevek k oživitvi gospodarske rasti.

Primerjava prvih sedmih mesecev letos in lani nam kaže, da so manj proizvedle: črna metalurgija, nekovinska industrija, kovinska industrija, elektrotehnika, lesna in tekstilna industrija. Posebej zanimiva in vrnarajoča pa je proizvodnja industrijske gradbenega materiala, ki se v letošnjem letu prvič po zelo dolgem razdobju bori s težavami v zvezi s prodajo gradbenega materiala, pri tem pa je proizvodnja zmanjšana za 7 odstotkov.

Razumljivo je, da je tudi gradbeništvo v letošnjem letu, čeprav je gradbena sezona v polnem razmahu, tudi precej manj prodajno, kakor sicer v tem času. Vrednost opravljenih del se je v letošnjem letu povečala za 18 odstotkov, na stanovanjskih zgradbah pa za 5 odstotkov, vendar je realno zvečanje gradbene aktivnosti nižje, saj tu ni

so upoštevane spremembe v cenah, ki nam lahko dokaj zamegljijo predstavo. Boljši pokazatelj dejavnosti gradbene operativne so opravljene ure delavcev pri gradbenih delih, ki pa kažejo na 5-procentno zmanjšanje, v primerjavi z enakim obdobjem leta poprej.

Vzporedno s takšno situacijo v gradbeništvu je bilo tudi manj izplačanih investicij v tej gospodarski panogi, saj so se posamezni obrati, zlasti za proizvodnjo opeke, v letošnjem letu znašli v precej težkem položaju, tako da je prišlo ponekod celo do opuščanja proizvodnje.

Vendar pa je v letošnjem letu značilna predvsem skoraj popolnoma spremenjena slika v gospodarstvu, zlasti na področju likvidnosti, to je sposobnosti plačevanja in kroženja denarja med posameznimi ekonomskimi subjekti. K temu sta namreč pripomogla zlasti dva administrativna ukrepa: multilateralna kompenzacija in v začetku aprila zakon o zagotovitvi plačil med uporabniki družbenih sredstev, po katerem je treba izvršiti plačilo v 15 dneh, oziroma plačilo zavarovati z ustreznimi instrumenti (ček, menica). Nelikvidnost je se tako, po zelo dolgem obdobju, skoraj povsem odpravila, kreditni potenciali bank pa so še premalo izkoriščeni.

Inflacija, sedmeroglavi zmaj, je v letošnjem letu precej bolj umirjena. Po ocenah Zveznega izvršnega sveta se giblje okoli 11 odstotkov, kar je v primerjavi s pred leti doseženo stopnjo (25 odst.), zares ugodno. Cene so bile v sedmih mesecih, tako v zvezen kot v slovenskem okviru, umirjene, saj so proizvajalčeve prodajne cene, ki sicer navadno prve označujejo splošen porast cen, porastle v primerjavi z decembrom lani le za 1,7 odstotka. Lansko leto je ustrezen porast znašal 11,2 odstotka. Cene na drobno, ki prizadevajo zlasti neposrednega potrošnika, pa so od decembra tudi izredno malo narastle — 3,9 odstotka.

Povsem neupravičen je porast cen sezonskih vrtnin, saj so se v primerjavi z lanskim julijem podražile za 115 procentov, tako da zopet prihajamo skoraj v situacijo, ko bo meso cenejše od nekaterih vrtnin.

Ziviljenjski stroški, ki zajemajo tipično potrošnjo štiriclanke delavske družine, so v juliju narasli, glede na decembra lani, za 5,2 procenta. Najbolj so se podražile namemine in komunale storitve, čeprav je jasno, da višina stanarin v Sloveniji še vedno ni, po ekonomski uravnoteženosti, zadosti visoka, vendar je prehod na ekonomsko stanarino proces, ki traja nekaj let, saj pomeni povsem drug veter v stanovanjski politiki.

Zaposlovanje delavcev je v letošnjem letu, glede na zmanjšano dinamiko gospodarske aktivnosti, precej nad realnimi potrebami, vendar moramo pri tem upoštevati tudi socialni element, prav tako pa tudi postopno vračanje delavcev, ki so na začasnem delu v zahodni Evropi. V družbenem sektorju je bilo konec julija zaposlenih 682.989 delavcev, kar je za nekaj manj kot tri procenta več kakor lani v juliju. V gospodarstvu je bilo zaposlovanje dokaj nižje (junij 1976, v primerjavi z junijem lani, kaže na povečanje za 2,1 procenta).

Zelo naglo pa je rastlo zaposlovanje v neproizvodnem sektorju, zlasti pa v družbenih in državnih organizacijah, kjer je bilo v juniju v Sloveniji zaposlenih že več kakor 28 tisoč delavcev. V teh službah so bili tudi zaradi izredno visoke kvalifikacijske strukture izredno visoki osebni dohodki, saj so v juniju dosegli že skoraj 5.500 din. Poprečni mesečni osebni dohodek delavcev, zaposlenih v družbenem sektorju, je znašal 4.006 din. Kljub nominalnemu

dvigu in rasti osebnih dohodkov v letošnjem letu pa so realni osebni dohodki, torej v bistvu kupna moč, nižji kakor leta poprej, saj so v industriji na ravni izpred petih let.

Naš gospodarski pregled bi lahko zaključili z nekaterimi glavnimi ugotovitvami: ob dokaj skromni gospodarski rasti in splošni gospodarski aktivnosti v slovenskem gospodarskem okviru, ugotavljamo nekatere nove, do sedaj skoraj neznane kvalitativne premike, zlasti zadržanost cen, likvidnost, ne nazadnje pa tudi izredno izboljšano zunanjetrgovinsko bilanco. Izvoz je v letošnjem letu, izredno porastel, medtem ko se je uvoz v skoraj enaki meri skrčil, čeprav istočasno ugotavljamo, da je bila deceleracija uvoza, zlasti re-promateriala, skoraj pretirana.

Sklepna ugotovitev je torej jasna: kvalitetni premiki slovenskega gospodarstva, v okviru manjše kvantitete.

K. B.

RAZGOVOR Z BODOČIM ZUNANJIM MINISTROM JUŽNE RODEZIJE

«Jeana Smitha in njegove rasiste
lahko ohrani le poseg tuje sile»

Beli teror je v tem delu Afrike čedalje bolj surov, vendar hkrati tudi nervozen. Osvobodilno gibanje ima doma 6.000 borcev v sosednem Mozambiku pa še 22.000

V zadnjih oporiščih belega rasizma na jugu afriške celine je prišlo do zapletov. Uradna poročila iz Južnoafriške republike in iz Rodezije govorijo o več tednov od vedno novih in novih mrtvih, seveda predvsem o črnih, ki so iz gubili življenje v spopadih z belopolitno policijo. Gre za logične, rekli bi celo nujne spopade v družbi, ki je že zapasna smrti, za boj z oblastmi, ki je prav gotovo že začel. Teror v Južnoafriški republiki in Rodeziji postaja čedalje bolj »nervozen«. Toda panika ni zajela temnopoltega avtohtonega ljudstva, ki daje žrtve, pač pa vladajočo belo manjšino, ki se iz dneva v dan čuti bolj ogrožena. To še posebej v Južni Rodeziji, kjer se predsednik Smith čuti še najbolj ogroženega, ker se boji, da ga bo njegov »vrstnik in istomišljenik iz Južnoafriške republike, »Worster, pogrešil za seboj v ples in ga žrtvoval, da bi se sam rešil.

Uradni podatki iz glavnega mesta Podeszije v zadnjih dneh opozarjajo, da je bilo v prvih šestih mesecih letošnjega leta število belopolitnih ljudi, ki so zapustili deželo in se iscali v »varnejši svet« 2200, kar je za 700 več kot v istem razdobju lanskega leta. To z drugimi besedami pomeni: da je letos tu teren »še bolj vroč«, kot je bil lani. Izgubljen v množici kakih šestih milijonov črnega »nebivalstva« Zimbabwe se Jean Smith čuti vedno manjšega, ker se pač manjša odstotek »beles Rodezije, ki trenutno ne šteje več kot 720 tisoč ljudi. Letošnjega 1. avgusta se je Jean Smith obrnil na svoje somišljenike z govorom, v katerem je belopolite ljudi pozval, »naj še enkrat proučijo svoj sklep«, preden se izselijo.

Policijsko poročilo iz Južne Rodezije je pred dnevi govorilo o tem, da so Smithove oborožene sile, od konca decembra lani do 1. julija, torej v šestih mesecih, izgubile 129 svojih moč v sporadičnih spopadih z borci Zimbabwe, ki so pred koncem lanskega leta začeli z oboroženimi akcijami.

Kakaj naj bi bila oziroma, kakaj so takšna pogajanja za vaše osvobodilno gibanje nesprejemljiva? »Več je razlogov za to. Eden pa je najbolj važen. Tisti, ki si želijo pogajati s Smithom, si v bistvu želijo, da bi se ohranila gospodarska in politična dominacija bele manjšine v deželi, pa čeprav v novi obliki. Za bodočo svobodno Zimbabwe pa je to nesprejemljivo in to iz dveh razlogov. Predvsem mora oblast preiti v roke večine prebivalstva sedanje Rodezije in, drugi, veliki kapital mora preiti v družbene roke, torej ne sme biti zasebna last ...»

To se pravi, da bi morali belopoliti ljudje zapustiti Zimbabwe? »Ne, v naši deželi lahko ostanejo vsi, ki bi jo želeli. Če nekdo želi odstopiti, mi mu tega ne bomo prepovedali. Sicer pa ni nikakršnega razloga, da bi ljudem jemali manjša posestva, ki služijo za vzdrževanje tistih, ki na njih živijo in jih obdelujejo. Toda to ne velja za velika posestva, ki morajo priti v roke družbe, kajti ta družba mora razpolagati z velikim kapitalom, z velikimi posestvi, z vsemi ljudskimi podjetji. To pomeni, da ste si že ustvarili vedno bodočo družbene ureditve vaše dežele? »Bodoča družbena ureditev bo socialistična ureditev, v mednarodnih odnosih pa bomo šli po sledeh nevrščinskih dežel. ...»

Kaj razumete pod pojmom, pod definicijo nevrščnosti? »Pod tem pojmom razumemo sodelovanje z vsemi deželami, ki si želijo sodelovanja z nami na enakopravni osnovi, sodelovanja, ki bi ne bilo odvisno od velikih sil. Takšen razvoj nam obeta še najbolj bodočnost ...» Ali bi takšni načrti mogli ovirati reševanje važnih vprašanj, ki so povezana z materialno podporo vašega gibanja v trenutnih razmerah? »Napravili smo nekaj korakov,

da bi to preprečili. Naša oborožitev, na primer, je kitajskega izvora. Toda mi ne dobivamo orožja niti od Kitajske, pa tudi ne od Sovjetske zveze, pač pa nam dobavlja orožje osvobodilni odbor organizacije afriškega juga. Če neka dežela želi zares pomagati boju narodov Zimbabwe za osvoboditev, naj svojo pomoč naslovi na te omenjeni osvobodilni odbor. To je edini način, da ohranimo neodvisnost svojega osvobodilnega gibanja. ...»

V okviru afriškega nacionalnega sveta obstaja več tokov, več struj, se z njim srečali, se je pripravljala na potovanje v nekatere dežele Zahoda. Rekli nam je: »Intervencija zahodnih dežel je tisto, v kar Smith danes upa. Sma-tramo za svojo dolžnost, da tem deželam poiasnimo svoja stališča, kajti nekatere stvari se ne bodo mogle več »preprečiti. Na našem ozemlju bo nujno prišlo do velikih sprememb. V mislih imam končno osvoboditev Zimbabwe. Če se ZDA in Velika Britanija ne vmešajo, bi Smithov padec ne mogel biti več vprašanje let, pač pa vprašanje mesecev ...»

»Mimogrede bi vas hotel opozoriti, da je Jean Smith še letos spomladi izjavljal, da se prav nič ne čuti ogroženega, ker da ga podpira večina črnega prebivalstva ... To pa ni prav nič res, kajti možnost kakršnegakoli vpliva črnega prebivalstva v Rodeziji ni. Res je, da je Jean Smith skušal ustvariti videz povolnejših razmer v deželi in določil nekatere poglavarje plemen za načelnike »zaščitenih naselij«, v katerih živi danes okoli 300 tisoč ljudi. To pa so v bistvu koncentracijska taborišča, ki so obdana z bodečo žico, policija pa je v njih pooblašena streljati brez opozorila. Ta videz Smithove »demokracije« mi je prav dobro znan. V eni izmed teh »vsa« je tudi moja družina. ... Če se Smith v nekaj se zanaša, se zanaša na željo Zahoda, da se rodezijski problem reši na tairen način, s pogajanjem, ki jih je začel Džošua Nkomo. ...»

Zakaj naj bi bila oziroma, kakaj so takšna pogajanja za vaše osvobodilno gibanje nesprejemljiva? »Več je razlogov za to. Eden pa je najbolj važen. Tisti, ki si želijo pogajati s Smithom, si v bistvu želijo, da bi se ohranila gospodarska in politična dominacija bele manjšine v deželi, pa čeprav v novi obliki. Za bodočo svobodno Zimbabwe pa je to nesprejemljivo in to iz dveh razlogov. Predvsem mora oblast preiti v roke večine prebivalstva sedanje Rodezije in, drugi, veliki kapital mora preiti v družbene roke, torej ne sme biti zasebna last ...»

To se pravi, da bi morali belopoliti ljudje zapustiti Zimbabwe? »Ne, v naši deželi lahko ostanejo vsi, ki bi jo želeli. Če nekdo želi odstopiti, mi mu tega ne bomo prepovedali. Sicer pa ni nikakršnega razloga, da bi ljudem jemali manjša posestva, ki služijo za vzdrževanje tistih, ki na njih živijo in jih obdelujejo. Toda to ne velja za velika posestva, ki morajo priti v roke družbe, kajti ta družba mora razpolagati z velikim kapitalom, z velikimi posestvi, z vsemi ljudskimi podjetji. To pomeni, da ste si že ustvarili vedno bodočo družbene ureditve vaše dežele? »Bodoča družbena ureditev bo socialistična ureditev, v mednarodnih odnosih pa bomo šli po sledeh nevrščinskih dežel. ...»

Kaj razumete pod pojmom, pod definicijo nevrščnosti? »Pod tem pojmom razumemo sodelovanje z vsemi deželami, ki si želijo sodelovanja z nami na enakopravni osnovi, sodelovanja, ki bi ne bilo odvisno od velikih sil. Takšen razvoj nam obeta še najbolj bodočnost ...»

Ali bi takšni načrti mogli ovirati reševanje važnih vprašanj, ki so povezana z materialno podporo vašega gibanja v trenutnih razmerah? »Napravili smo nekaj korakov,

tični vodja gibanja Robert Gabriel Mugabe in da je glavni poveljnik Solomon Mudusava. Oba pa sta med borci v Mozambiku. ...» Mi lahko poveste, koliko borcev šteje vojska pod »visokim vojaškim poveljstvom? »Odkar smo se opredelili za oborožen boj konec lanskega leta, število borcev narašča iz dneva v dan. Trenutno imamo okoli šest tisoč borcev v Rodeziji in okoli 22 tisoč mož v Mozambiku. ...»

Kako predvidevate nadaljnji tok dogodkov v Južni Rodeziji? »Naša akcija je, kot sem rekel, vprašanje mesecev. Ko se vrnemo v Zimbabwe, bodo Jeana Smitha mogli ohraniti na oblasti le tuji s svojo vojaško silo. ...» Ali bi mogel neki časnikar priti v kako vaše taborišče, kjer so vsi sili bori? »V tem trenutku v Zimbabwe nimamo trdno zagotovljenega osvobodilnega ozemlja in vam zato ne moremo zagotoviti varnosti. Kar pa zadeva Mozambik, to, žal, ni naša dežela. Počakajte, da se vrnemo na svoje ozemlje. ...»

P. P.

Na filmskih platnih

Don Edmonds:

Ilisa

Širi se pojav filmskega izkoriščenja nacističnega sadizma. Po Frostovem delu »Camp 7 - lager feminile«, ki se nam je zdel slabo narejen a še znošen, smo dobili film Dona Edmondsa »Ilisa, la belva delle SS« (1974), ki je čisto mesarski sadomazohistični prikaz. Seveda tukaj film onemogoča vsako fascinacijo, ako ni gledalec res nacist ali manjaki.

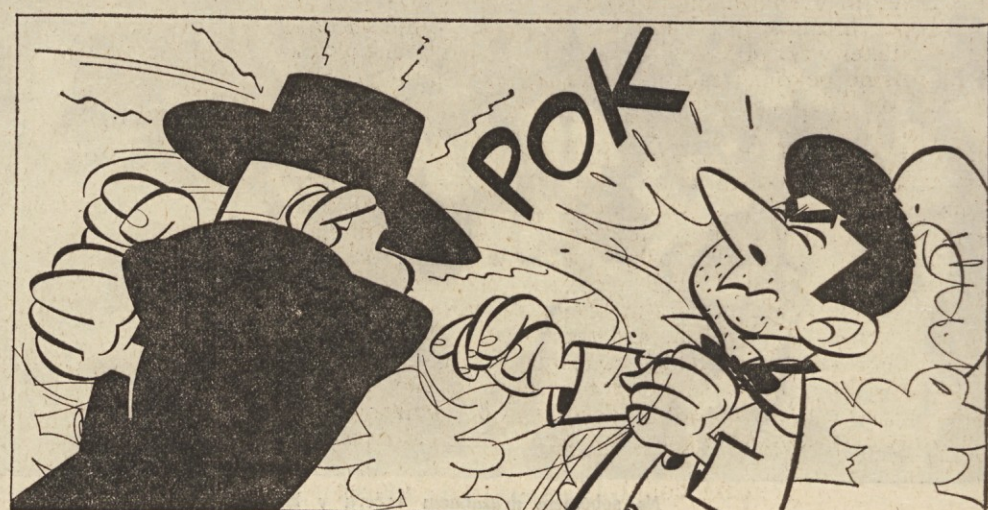
Pravico pa imamo vprašati se, kakšen smisel ima povesava izrazito erotičnih prvin, kot je toliko lepih, golih, prsatih ženskih teles, z naturalistično rekonstruiranimi prizori nasilja. Protagonist je Dyanne Thorne, v kratki

vlogi (tako kratki, da se vprašamo, ali ga je cenzura porezala oz. ali gre za cisto dodano smero) na nastopa tudi zvezda ameriške »soft-core« pornografije U-shichi Digard.

MALTA, 17. — V preteklih dneh je začela delovati nova postaja »Tivumalta«. Gre za italijansko - malteško televizijsko družbo, ki je postavila na noge postajo in jo bo tudi vzdrževala: Italijanska družba, ki sodeluje z malteško, je dala na razpolago 2 milijardi lir. Prav toliko so dale na voljo malteške oblasti. Omenjena postaja bo imela na dan po tri ure programa, ki mu bodo sledili lahko le na skrajnem južnem robu Italije. Pozneje bo njen »domet« tudi vse do severne Italije.

Skrivnost izgubljenega škornja

Piše in riše
CIRIL GALE



RADIO TELEIZIJA

SREDA, 18. AVGUSTA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Poljudna znanost: Komični film
13.30 DNEVNIK
18.30 Program za mladino: Prime Bajaja
20.00 DNEVNIK
20.45 O AMERISKEM OSVAJANJU MARSA
Oddaja bo govorila o »Vikingu 1«, ki je po malo manj kot enem letu prispel na Luno, kjer čaka, da mu pride delat družbo sorodna ameriška vesoljska postaja »Viking 2«, ki bo pristala na Luni po vsej verjetnosti 4. septembra. Pristanek dveh zelo popolnih ameriških vesoljskih ladij na Marsu je velik podvig. Sedanja ameriška »avantura« je pripeljala, vsaj posredno, človeka na Mars. V 15 letih, to se pravi od prvega poleta sovjetskega kozmonavta Gagarina, pa do danes je človek s svojimi tehničnimi sposobnostmi prišel že daleč, hkrati pa je še tako tesno vezan na svojo Zemljo, kajti velikanski uspeh je še le neznan korak v osvajanju vesolja.

21.50 DNEVNIK
22.00 7000 IZGUBLJENIH OSEB
Danes bo na spredu drugo, zaključno nadaljevanje ankete, ki jo je pripravil Stanis Nieve in ki govori o presajanju ledvic. Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

- 18.30 Rubrike Dnevnik št. 2 — Ankete, Šport itd.
19.00 OCEAN KANADA
Zadnje nadaljevanje tega potovanja po Kanadi nas bo pripeljalo na področje velikih jezer in ogromnih gozdov, nato pa tudi v mesto, ki je pravzaprav rudnik in sicer v Norando, kjer ima sedež ena izmed 55 kanadskih zasebnih televizijskih družb. Lastnik družbe je nek družina, kjer je oče predsednik družbe, njegova žena je spikerica in hkrati pripravljala kulturni program, sin pa je odgovoren za politične in druge vesti, hkrati pa je tudi tehnični vodja.
Posebnost Kanade je tudi ta, da je to dežela številnih jezer. Toda Kanada je edina država na svetu, kjer je možno, da je zasebnik lastnik jezera. Pet lepih jezer je last nekdanjega delavca, ki pa je postal z izkoriščanjem lesnih bogastev velikanski bogataš.
19.45 Ali Baba — risani film
20.00 DNEVNIK — ODPRTI STUDIO
20.45 CRNE BELEŽKE: KRALJ ZLOČINA AL CAPONE
21.30 DESETICA V LJUBEZNI
Film z Doris Day, ki ga je režiral George Seaton.
Ob koncu DNEVNIK — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 18.40 Obzornik
18.55 PILOT V PARIZU — zabavno - glasbena oddaja
19.30 PODJUNSKI POGOVORI — reportaža
20.30 DNEVNIK IN ODDAJA O PETI KONFERENCI V COLOMBU
21.00 Film tedna: MOK SRCA
»Mok srca« je prvi film, ki prihaja iz Sri Lanke. Prikazuje zgodbo o prvi ljubezni med dvema učencema in njune čustvene konflikte, kakršne zasledimo v stotinah ljubzenskih zgodb.
22.50 Miniaturne: Dela čeških mojstrov
V oddaji bosta nastopila pianist Aci Bertonecelj in čelist Heinrich Schriff
23.05 DNEVNIK

Koper — barvna

- 21.15 DNEVNIK
21.35 OHRID — dokumentarna oddaja
22.30 Jazz festival Ljubljana 75 — Kvintet Sergia Fanny
22.55 Po poteh zahoda: Divji mož

Zagreb

- 21.00 «Na vrat, na nos» — nadaljevanje
21.50 Romantična in klasična umetnost
22.15 Portreti: MIHOVIL LOGAR

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.30 Koncert; 19.00 Filmska glasba; 19.10 Slovenska povojna lirika; 20.35 Simfonični koncert; 21.45 Glasba za lahko noč.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 11.00, 13.00, 16.00, 20.00 Poročila; 6.15 Danes za vas; 7.20 Rekreacija; 7.50 Beseda na današnji dan; 9.08 Glasbena matineja; 10.05 Nenavadni pogovori; 10.25 Slovenski zabavni ansambli; 10.40 Zapojmo pesem; 11.35 Turistični napotki; 12.03 Urednikov dnevnik; 13.10 Opoldanski koncert; 13.30 Kmetijski nasveti; 14.00 Danes do 14.; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 16.45 »Loto vrtljaki«; 17.45 Sprehodi instrumentov; 18.00 Studio ob 18.00; 19.00 Iz repertoarja zborov jug, radijskih postaj; 19.25 Mezzosopraniška Ruža Pospis; 20.40 Minute z ansamblo Slavka Znidaršiča; 20.50 Lahko noč, otroci!; 21.00 Koncert iz našega studia; 23.20 S festivalov jazz; 00.05 P. Neruda; Pesmi; 00.15 Revija jug, pevec.

KOOPER

- 7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.00, 18.30, 21.30 Poročila; 8.50 Poskočnice; 10.00 Z nami je...; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Festivalbar; 11.15 Plošče za mladino; 11.45 Orkester Creary; 12.05 Glasba po željah; 14.00 O samoupravljanju; 14.40 Slovenski pevci; 15.00 Orkester Micheli; 16.00 Orkester Borghesi; 16.45 Zborovsko petje; 17.15 La Vera Romagna; 17.45 Med rojaki v zamejstvu; 18.00 Po samoupravni poti; 18.15 Izložba hitov; 19.00 Progressiva glasba; 19.35 Iz priljubljenih oper; 20.30 Lahka glasba; 21.00 Zborovsko petje; 22.00 Literarna oddaja; 22.35 Gost v sredo zvečer.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 7.30 Budilka; 9.00 Vi in jaz; 12.10

AKTUALNO ZA LETOŠNJE NENAČADNO POLETJE

Tudi ob slabem vremenu se otrok
sme in mora razigrati na prostem

Smu se sredi poletja, pa čeprav bi ne mogli reči, da imamo letos s poletjem kdove kakšno srečo. V konkretnem primeru sicer ne mislimo na želje in potrebe kmečkega človeka ali gostinca, za katerega so merila drugačna, pač pa govorimo v smislu poprečnega človeka, ki vidi lepo poletje v žgočem soncu, v možnosti sončenja, kopanja itd.

Vendar ni naš namen, da bi se ustavljali pri tem, ker nameravamo tokrat pisati o poletju kot tisti dobi, ki je solarju še najbolj prijetna, ker je to doba brez obveznosti in ima zato otrok časa na pretek, da se prepusti igri.

Otrok, pa naj bo solarček ali tudi že dijak nižje srednje šole, da ne govorimo o dijakih višjih srednjih šol, ima skozi vse šolsko leto rednih obveznosti in zato komaj dočaka poletne počitnice, da se osvobodijo različnejših »oklepov«, seveda predvsem neposrednih šolskih obveznosti. Pa tudi tolikrkih konvencionalnih obveznosti, ki je način oblačenja, način obutve, način obnašanja in vseh tistih »navad«, ki so povezane s tako imenovanim omikanim načinom življenja.

Zal imamo še vedno veliko očkov in mamic, ki tudi v teh mesecih, v mesecih otrokove svobode, pazijo na to, da je njihov »miljenček« zares »kot iz skatlice«, ves zlikan, in gorje mu, če se umaže, če raztrga obleko, če se opraska. S tem pa starši jemljejo otroku pravzaprav vso radost,

ki jo ima v svobodni igri na prostem.

Otrok se pri igri, pa naj bo doma ali na prostem, tudi umaže, raztrže obleko, razpraska ali odrgne, itd. V takšnih primerih ne smemo otroka surovo kaznovati, pač pa mu popolnoma prijateljsko svetovati, naj v obdobju bolj pazi na obleko in to ne le zato, ker jo umaže, pač pa zato, da mu obleka ostane dalj časa lepa. Sredstva, ki se porabijo za nakup vedno novih oblek, pa se lahko porabijo za kaj drugega, bolj potrebnega ali bolj pametnega.

Pa ne le glede obleke in obutve, tudi kadar otrok preveč na lahko ravna z igračkami, ga poučimo, da se sredstva za naglo izrabljene igračke morejo porabiti tudi v bolj pametne namene.

Grešijo tisti starši, ki oblačijo otroka v praznično obleko za vsako priložnost, samo da bi se z njim »izkazalo«. So starši, ki pošljejo otroka celo na igrišče v boljših oblekah. In kaj se bo s takim otrokom zgodilo? Ob robu bo deček gledal na vrstnike, kako se podijo po igrišču, a se ne bo upal med njimi, da ne umaže nove obleke, da je ne raztrže. In tudi če se opogumi in počne v igro, bo ves čas trepetal, da se mu kaj ne zgodi, ker so mu starši zabili, »naj se ne vrne domov, če si obleko zamaže«. »Domov se boš vrnil čist, kot si od doma odšel«, mu zabijačo, ko gre od njega. In zato ni nič čudnega, če otrok nima od

prostega časa ničesar, saj ves čas misli le na grožnje staršev. Otroku pa je igra potrebna, potrebno mu je gibanje, potrebna mu je družba vrstnikov, ne pa to, da ves čas trepeče, ali mu bo uspelo priti domov s čisto obleko.

Pa še nekaj. Kako naj se otrok na igrišču spoprime v igri z vrstnikom v kakršni koli tekmi, kako naj pokaže vrstniku, da je tudi on močan, da tudi on zna naglo teči, da tudi on zna kaj in kako se ravna z žogo. Otroku v takšnem položaju pokaže, da je šibkejši, da je manj spreten, skoro že manj vreden.

Kadar pa dežuje, čemur smo letos pogosto pričali, in je teren na prostem blaten, pustimo otroka, da se igra tudi na takšnem terenu, da se razvija s svojimi vrstniki. Seveda mu

ATLETIKA

V NEDELJO V TRBIŽU

NOGOMET

PRED NOVO SEZONO

Zanimiv troboj moških reprezentanc naše dežele, Slovenije in Koroške

Iz Vidma večina deželnih predstavnikov - Slovenska postava še nezna

V nedeljo popoldan bo v Trbižu zanimivo atletsko srečanje deželnih reprezentanc Furlanije-Juljske kraje, Slovenije in avstrijske Koroške.

Troboj pomeni začetek skupnega dela atletske sezone, ki pa nima v repertoarju posebno zanimivih dogodkov, če izjemamo mladinske državne prvenstva. Troboj je poleg nekaterih mednarodnih mitingov na obeh straneh meje tudi vse kar spada v sodelovanje posebnih med FJK in Slovenijo, ker je Koroška že bolj vezana na tekmovalna v Nemčiji. Pripravi pa je treba, da ne gre tu za morebitno sabotažo dobrih znanih krogov. V zadnjih letih se je položaj tudi v atletiki močno spremenil, pogostejši stiki pa so zaradi preobremenjenosti deželnih in slovenskih klubov na raznih obveznih prireditvah skoraj nemogoči.

Postava slovenske reprezentance ni še bila najavljena, deželni odbor ital. atletske zveze pa je že sporočil imena atletov, ki bodo v Trbižu zastopali FJK. Postava bo naslednja:

200 m: Marion (CUS Trst) in Casagrande (Goriziana), 400 m: Viezzi (CSI Trst) in Calligaro (Trbiž), 800 m: Ceccotti (Udinese) in Costes (CSI Trst), 1500 m: Medossi in Chionchio (oba Libertas Videm), 3000 m: Stepple: Sacchi (Libertas Videm) in Redolfi (Sasile), 400 m ovire: Butazoni in Frisano (oba Libertas Videm), disk: Mauro (Libertas Videm) in Baroldo (Trbiž), krogla: Zecchi (CUS Trst) in De Nardai (Libertas Videm), kopje: Rigo (Sasile) in Casarsa (Libertas Videm), vlačica: Del Zotto (Trbiž) in Di Giorgio (Libertas Videm), troskok: Belladonna (CUS Trst) in Zonta (Libertas Videm), daljina: Belladonna (CUS Trst) in Belcari (Trbiž), palca: Cargnelli in Pontonutti (oba Libertas Videm). Na spredu bosta tudi štafeti 4x100 in 4x400 m.

V deželni reprezentanci bo torej odsoten Del Forno, ki letos verjetno ne bo več skakal v višino. Oslabljen pa bo vrsta tudi zaradi vojaških obveznosti lepega števila najboljših. Če bo prišla slovenska reprezentanca na start z vsemi najboljšimi, bo skoraj gotovo osvojila prvo mesto.

Tekmovalje se bo pričelo na običnem stadionu v Trbižu ob 15. uri.

KANSAS CITY, 17. — Ameriški predsednik Ford je izročil legendarnemu atletu Jesseju Owensu odlikovanje »Red svobode«, ki je najvišje v ZDA za civilne zasluge.

Owens, ki ima 63 let je osvojil na

BOKS

Srečen konec

CARACAS, 17. — Venezuelski boksař Estaba, katerega je policija iskala zaradi ugrabitve 15-letnega dekleta, je matičnemu uradu predložil dokumente za poroko z istim dekletom.

Starši mladoletnice so pritožbo umaknili in tudi boksarska organizacija WBC sedaj ne bo mogla odrediti skoraj nemogoči.

TENIS

ZA DAVISOV POKAL

Sovjetska zveza - Čile na nevtralnem igrišču?

LONDON, 17. — Sovjetska teniška zveza je v Nici se prisotni olimpijski tance nad Madžarsko v finalu Davisovega pokala cone A, izrazila željo, da bi srečanje s Čilom odigrali na nevtralnem igrišču, kar Sovjetska zveza nima uradnih diplomatskih stikov s to državo.

Sklep sovjetske teniške zveze je povsem nepričakovan, ker je ta vedno trdila, da se s Čilom ne bo nikoli srečala.

INDIANAPOLIS, 17. — Jimmy Connors (ZDA) je zmagal na mednarodnem teniskem prvenstvu ZDA na zemljenih igriščih. V finalu je premagal Poljaka Fibaka z 2:0 (6:2, 6:4).

TORONTO, 17. — Italijanski teniški igralec Paolo Bertolucci je v prvem kolu mednarodnega teniškega prvenstva Kanade presenetljivo premagal Egiptčana El Shafeta po treh setih igre.

Naslov Italiji

LA VALLETTA, 17. — Italija je zmagala na 5. mladinskem vaterpolskem turnirju, ki se je končal na Malti.

Izidi zadnjega kola: Italija - Španija 5:5, Madžarska - Jugoslavija 8:4. Končna lestvica: 1. Italija 5 točk, 2. Madžarska 4, 3. Španija 3, 4. Jugoslavija 0.

vzeti svetovnega naslova mini-mušje kategorije vročeremnu boksařu. Estaba ima že 38 let.

PHILADELPHIA, 17. — Ameriški boksař srednje kategorije Briscoe je s tehničnim k.o. v petem krogu premagal Mehikana Villanuevo.

OLIMPIJSKE IGRE

LOUSANNE, 17. — Zastopnik mednarodnega olimpijskega odbora je izjavil, da so v nevarnosti tri kolajne iz zadnjih OI v Montrealu. Zdravstvena služba ni namreč še rešila vprašanja dopinga glede tekmovalcev v dviganju uteži. Gre za Poljaka Kačmarka (zlati), za Bolgara Hristova (zlati) in še za Bolgara Blagojeva (srebro).

ATLETIKA

MITING V NICI

Vreme in utrujenost preprečila rezultate

Samo Wilkins (70 m v disku) zadovoljil

NICA, 17. — Po-olimpijska atletika se ne more razviti. Tudi na mitingu v Nici se prisotni olimpijski prvaki niso posebno potrudili, da bi zadostili pričakovanjem organizatorjev in gledalcev, tisti atleti, ki pa naj bi iskali »maščevanja« za poraze na OI pa nimajo prave konkurence, ki bi jih gnala k boljšim dožetkom. Vsi skupaj so gotovo pošteno utrujeni in prenašeni s napori. Na tekmovalju v Nici, ki je potekalo ob slabem vremenu je samo svetovni rekordar Mac Wilkins dosegel v metu diska rezultat svojega slovesa. Orodje je vrgel točno 70 m daleč in za skoraj 4 metre prehitel rojaka Powella, ki je bil v Montrealu tretji. Povsem je razočaral Italijan Simeon, ki ni presegel niti 58 metrov.

Dvighit Stones, ena največjih žrtev OI, je tudi v Nici poskrbel, da je izpadel kot nesimpatična osebnost. Potem ko je bil s skokom 219 cm gotov zmagati, je nadaljeval poskuse opustil in krepko razočaral gledalce, ki so seveda računali na nadaljevanje njegovega skakanja. Odličnih drugih z rezultatom 216 cm je bil Bruni iz Pordenona.

Tekmovalje je bil zanimiviji tek na 110 m čez vire, kjer se je v bistvu ponovil vrtil iz olimpijskih iger, če izjemamo seveda Kubanca Casanasa. Domačin Dru je ponovno premagal oba Američana. Časi prvih treh so bili obični.

Od afriških atletov je nastopil samo Kenijec Bolt. V teku na 1000 m je dokazal, da trenutno verjetno ni v taki formi, da bi na 800 m lahko naskakoval svetovni rekord.

BOLJSI REZULTATI:
1000 m: 1. Bolt (Ken.) 2'18"98
Palica: 1. Buciarici (Polj.) 5,45 m
110 m ovire: 1. Dru (Fr.) 1'34"11
2. Davenport (ZDA) 1'34"42, 3. Foster (ZDA) 1'35"52
400 m ovire: 1. Bolding (ZDA) 49"34
100 m: 1. Riddick (ZDA) 10"23
disk: 1. Wilkins (ZDA) 70 m, 2. Powell (ZDA) 68,34 m
3000 m: 1. Baumgartl (NDR) 7'52"48
400 m ženske: 1. Szewinska (Polj.) 51"54

Rekord Sovjetin

PODOLSK, 17. — Četverica sovjetskih atletin sestavljena iz dvakratne olimpijske zmagovalke Tatjane Kazankine, Valentine Gerasimove, Svetlane Stirkine in Tatjane Providokine je postavila nov svetovni rekord v štafeti 4x300 m. Razdaljo je pretekla v času 7'52" in stari rekord, ki je od 6. avgusta pripadal NDR, popravila za 1"9.

Gajejci že danes na prvem treningu

Trener Severino Kozina v glavnem razpolaga z enako enajsterico kot v minulem prvenstvu

Včeraj so imeli nogometaši ŠD Gaja prvi sestanek in s tem so gajejci kot žali letošnji »dopust«. Prvi trening v novi sezoni pa bodo imeli že danes, in sicer ob 18. uri na Padričah.

Gajejci bodo letos igrali v glavnem z enako enajsterico kot lani v tretji nogometni amaterski ligi. Ker se je v minuli sezoni moštvo dokaj dobro izkazalo in ker je v le-tem več izkušenih igralcev, je vodstvo sklenilo, da ne bo uvedlo večjih sprememb.

Trener Severino Kozina, ki je že tretje leto zaporedoma v vrstah Gaje, bo torej lahko računal na izkušeno enajsterico, saj bo okostje ekipe ostalo nespremenjeno. Letos pa ne bo igral več za padriške barve

»prosti branilec« Dobrila, ki je bil za leto dni na posodo od Aurisine. Njegovo mesto bi moral tako prevzeti član tržaške ekipe Portuale. Napadalna vrsta pa bi se morala ojačiti z mladim Igorjem Krizmančičem, ki je prejel igral v mladinski ekipi trebenskega Primorca.

V uvodnem delu priprav bo trener Kozina posvetil največ pozornosti atletski pripravi, nakar bo pilil tehniko posameznikov.

Prvi uraden nastop pa bo Gaja verjetno opravila v prvi polovici septembra, ko bo na Proseku, v okviru turnirja za »Puntarjev memorial«, igrala z ekipo Portuale. D. G.

DANES V DOLINI OB 18. URI

Start tudi za Brežane

Danes se bo začela tudi letošnja nogometna sezona za Breg. Igralci in vodstvo se bodo namreč ob 18. uri sestali v dolinski telovadnici, nato pa bodo nogometaši opravili prvi trening pod vodstvom trenerja Stelija Monda.

Torino odpotoval na Irsko

TURIN, 17. — Italijanski državni nogometni prvak Torino je danes odpotoval na Irsko, kjer bo, v okviru priprav za bližnjo prvenstveno sezono, odigral dve prijateljski tekmi.

Torino bo prvo srečanje igral v četrtki v Dublinu, v nedeljo pa se bo spoprijel z ekipo iz Dundalka. Torino bo v obeh tekmah igral z najboljšo postavo. Odsoten bo Zaccarelli, ki se je med treningom poškodoval.

»OHRID 1976«

Slavje Bosne

OHRID, 17. — Bosna iz Sarajeva je zanesljivo zmagala na košarkarskem turnirju za pokal »Ohrid 1976«. Bosna je premagala vse svoje nasprotnike s stotico.

IZIDI

1. KOLO: Bosna - Industromontaža 103:88; C. zvezda - Rabotnički 104:87.
2. KOLO: Bosna - C. zvezda 102:99; Rabotnički - Industromontaža 84:80.
3. KOLO: Bosna - Rabotnički 113:79; C. zvezda - Industromontaža 96:76.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Bosna 6; 2. Crvena zvezda 4; 3. Rabotnički 2; 4. Industromontaža 0.

KOŠARKA

SZCZECIN, 17. — Na mladinskem ženskem košarkarskem prvenstvu Evrope je v drugi izločilni skupini Madžarska premagala Italijo s 56:51 (37:19).

1. jugoslovanska košarkarska liga

Jugoslovanski košarkarski prvoizgasi so že začeli s pripravami. Tudi ljubljanska Olimpija se je pridno lotila dela pod vodstvom Krešimirja Čosića, ki bo letos velika novost za vse slovenske ljubitelje košarke.

Danes vam predstavljamo spored prve jugoslovanske košarkarske lige.

1. kolo (9.10.)
Bosna - Kvarner; Industromontaža - OLIMPIJA; Radnički - Rabotnički; Partizan - C. zvezda; Jugoplastika - Beke; Zadar - Cibona; Metalac - Igman.

2. kolo (16.10.)
Kvarner - Igman; Cibona - Metalac; Beke - Zadar; C. zvezda - Jugoplastika; Rabotnički - Partizan; OLIMPIJA - Radnički; Bosna - Industromontaža.

3. kolo (23.10.)
Industromontaža - Kvarner; Radnički - Bosna; Partizan - OLIMPIJA; Jugoplastika - Rabotnički; Zadar - C. zvezda; Metalac - Beke; Igman - Cibona.

4. kolo (30.10.)
Kvarner - Cibona; Beke - Igman; C. zvezda - Metalac; Rabotnički - Zadar; OLIMPIJA - Jugoplastika; Bosna - Partizan; Industromontaža - Radnički.

5. kolo (6.11.)
Radnički - Kvarner; Partizan - Industromontaža; Jugoplastika - Bosna; Zadar - OLIMPIJA; Metalac - Rabotnički; Igman - C. zvezda; Cibona - Beke.

6. kolo (10.11.)
Kvarner - Beke; C. zvezda - Cibona; Rabotnički - Igman; OLIMPIJA - Metalac; Bosna - Zadar; Industromontaža - Jugoplastika; Radnički - Partizan.

7. kolo (13.11.)
Partizan - Kvarner; Jugoplastika - Radnički; Zadar - Industromontaža; Metalac - Bosna; Igman - OLIMPIJA; Cibona - Rabotnički; Beke - C. zvezda.

8. kolo (20.11.)
Kvarner - C. zvezda; Rabotnički - Beke; OLIMPIJA - Cibona; Bosna - Igman; Industromontaža - Metalac; Radnički - Zadar; Partizan - Jugoplastika.

9. kolo (11.12.)
Jugoplastika - Kvarner; Zadar - Partizan; Metalac - Radnički; Igman - Industromontaža; Cibona - Bosna; Beke - OLIMPIJA; C. zvezda - Rabotnički.

10. kolo (17.12.)
Kvarner - Rabotnički; OLIMPIJA



Tudi za trebenski Primorec se bliža nova nogometna sezona. Domači športni delavci so tako poskrbeli, da za svoje varovance pripravijo nogometno igrišče

VTISI Z AVTOMOBILSKE DIRKE ZA VN AVSTRIJE V ZELTWEGU

Ogledovanje bolidov in iskanje pilotov največji privlačnosti za ljudi v boksih

Fittipaldi simpatičen, Depailler osoren, Reutemann z ženo vedno »pod nogami«

Glavna značilnost letošnje dirke avtomobilov formule 1 za VN Avstrije v Zeltwegu je bila, poleg paza favorita Jamesa Hunta, izredno maloštevilni obisk gledalcev. V prejšnjih petih tovrstnih prireditvah je žela dirka, na Osterreichringu vsakokrat velik finančni uspeh, letos pa bodo imeli organizatorji, predvsem zaradi odsotnosti svetovnega prvaka Nikiya Laude in rdečih ferrarijev, precej izgube.

Tak vtis o relativno majhnem številu obiskovalcev so gotovo imeli tudi tisti, ki so si že v prejšnjih letih ogledali avstrijsko dirko in so se odločili, da bodo letos obnovili to doživetje. Še predno je kdo prišel do dirkališča, je lahko opazil, da je število avtomobilov parkiranih na obširnih zelenih travnikih pred njim občutno manjše, kot je bilo prejšnja leta in tudi šotorov, ki si jih je marsikdo postavil ob progi, je bilo znatno manj. Z ene strani je bilo to razočaranje, z druge strani pa tudi razveseljevala novica, saj je bilo tako manj vrveža in je bilo lažje najti ob progi primerno mesto, s katerega se je lahko sledilo raznim dirkam.

Da, ob priložnosti Velikih nagradni program omejen le na dirko avtomobilov formule 1. To bi bilo seveda preskromno, kajti čakanje na prežkušnjo najhitrejših avtomobilov bi bilo za gledalce gotovo dolgočasno. Zato organizatorji popostrijo celotno prireditelje še z drugimi dirkami. Tako so bile letos pred in po dirki formule 1 še dirke avtomobilov formule 3, formule superfau, kjer sta brez večjega uspeha tekmovala tudi Jugoslovana Dani Šverko in Franci Jeraničič, renault 5, alfasud in ford escort. Med eno in drugo dirko, ko razni komisariji pregledujejo progo, da bi ugotovili, ali je vse v redu za naslednjo dirko, pa razvedrilo gledalce razne glasbene in plesne skupine. Letos so poskrbeli prireditelji res za izjemno razvedrilo, saj se je pred najboljši pričakovano dirko predstavila publiki s svojim akrobatskim programom znana italijanska letalska skupina »Frecece tricolori«.

Kdor si je prišel ogledat dirko formule 1, si seveda najbolj želi, da bi se seznanil s piloti in da bi si od blizu ogledal različne dirkalne bipe. Uresničiti te želje pa ni prav lahko. Vsi avtomobili so namreč nameščeni v ograjenem prostoru prav zaradi tega, da ne bi prišlo do velike zmede, ki bi nedvomno oteževala delo mehanikom, ki pred dirko pripravljajo ali popravljajo avtomobile. V ta prostor se da priti na dva načina: za denarjem ali s kakšnega stranskega vhoda, ki je ostal za trenutke nezavarovan. S prijateljem Valterjem sva imela letos srečo, saj nama je uspelo priti v prostor za avtomobile, ki mu strokovnjaki pravijo boks.

Tu so avtomobili nameščeni tako, da ima vsaka avtomobilska hiša svoj prostor, ki si ga omeji s tovrstnimi jarki za prevoz avtomobilov. Tako ostane radovednežem, ki stikajo po boksu za piloti le ena stran prosta za ogled avtomobilov.

Največja privlačnost boksa so bili seveda šestkolesni tyrelli in tu se jim tudi ustavilo največ gledalcev. Izmed ostalih avtomobilov pa so se radovedneži v veliki meri pomudili pri lotusih in mclarnih.

Izredno »privlačno« je tudi iskanje pilotov formule 1. Ko se kdo izmed njih prikaže iz rutok, v katerih praktično stanujejo, se okoli njega takoj zbere gruž ljudi. Nekateri zahtevajo od njih avtomobila, drugi jih fotografirajo, tretji se zadrujujajo že s tem, da se jih dotaknejo, tako da bi lahko piloti ob teh priložnostih primerjali z nekdanjimi hollywoodskimi zvezdami.

Z Valterjem sva tudi napravila nekaj filmskih posnetkov in dobila nekaj avtomogrom. Izmed vseh pilotov, ki nama jih je uspelo fotografirati, je bil najboljši simpatičen Emerson Fittipaldi. Vedno se je smejal poleg tega pa je tudi vabil ljudi, da poskusijo njegov »Caffe do Brasil«, ki ga je z ene rutolke brezplačno točila zagorela črnolaska.

Italijan Merzario je bil stalno v družbi privlačnega dekleta, Brambilla pa je sam pregledoval popravljala dela na svojem marchu. Ko ga je nekdo vprašal, kako bo v nedeljo, je odgovoril, da upa na dež, saj je na lanski dirki, ko je deževalo, tudi zmagal. Depailler je bil do publike najbolj osoren, saj je nerad dajal avtomogrom. Reutemann smo imeli vedno »pod nogami«, kajti srečavali smo ga za vsakim vogalom. Edini, ki se ni takrat prikazal je bil James Hunt. Najbrž je v rutolki pripravil načrte za dirko, ki pa so se, kot je znano, povsem izjavili.

Marjan Kemperle

grafirati je bil najboljši simpatičen Emerson Fittipaldi. Vedno se je smejal poleg tega pa je tudi vabil ljudi, da poskusijo njegov »Caffe do Brasil«, ki ga je z ene rutolke brezplačno točila zagorela črnolaska.

Italijan Merzario je bil stalno v družbi privlačnega dekleta, Brambilla pa je sam pregledoval popravljala dela na svojem marchu. Ko ga je nekdo vprašal, kako bo v nedeljo, je odgovoril, da upa na dež, saj je na lanski dirki, ko je deževalo, tudi zmagal. Depailler je bil do publike najbolj osoren, saj je nerad dajal avtomogrom. Reutemann smo imeli vedno »pod nogami«, kajti srečavali smo ga za vsakim vogalom. Edini, ki se ni takrat prikazal je bil James Hunt. Najbrž je v rutolki pripravil načrte za dirko, ki pa so se, kot je znano, povsem izjavili.

Marjan Kemperle

Franczo Depailler je bil najbolj osoren s publiko.

PLAVANJE

Amater brez problemov

PHILADELPHIA, 17. — Najboljši ameriški plavalec John Naber je izjavil, da je zavrnil vse ponudbe za trgovsko reklamo. Povedal je, da bi rad še plaval in tudi dokončal študij.

Svoje izjave je utemeljil z dejstvom, da ima bogate starše in da še nima finančnih problemov.

Maks Zadnik

ISTRSKI ODRED

(ODLOMKI IZ KNJIGE V AVTORJEVEM IZBORU)

124.

Ljudsko razpoloženje ob sprejemu osvoboditeljev 29. aprila v Vremski dolini je Ana Prunk, preprosta delavska žena iz Dolenjih Vrem, takole opisala:

»Ropot bližajočih se tankov naše osvobodilne armade nas je zataknel v nedeljo (29. aprila — op. M. Z.) na pokopališču, ko smo pokopali zadnjo vojno žrtev v Vremski dolini, padlega partizana Stanka Klevo... Dekleta so stekla kar čez polja k cesti, da bi čimprej pozdravile našo slavno armado. Stare ženske so pozabile na svoja leta in veselo skakljale proti cesti. Tudi sama sem stekla domov, kolikor hitro se me je noge nosile, in poiskala skrito zastavo, mož Tone pa je hitro pripravil drog. Medtem so dekleta že hitela s cvetjem in zastavami v povorki k cesti, da pozdravijo osvoboditelje. Takrat sem dvignila visoko v veter tisto zastavo, ki sem jo ob večerih v strahu šivala za zaprtimi vrati in jo pred sovražniki skrivala, ker sem vedno verjela, da bo napočil dan, ko jo bom lahko ponosno vzdignila. In ta dan je bil sedaj tu! Komu se bi srce veselo vrisovalo, ko je v vetru plapolala naša zastava z rdečo zvezdo, partizani pa so s tanki, topovi, kamioni in peš kot neustavljiv val drveli tja dol proti Trstu...»

Tako kot v Vremski dolini ali še bolj svečano so slo-

venski, hrvaški in marsikje tudi Italijanski prebivalci pričakovali in sprejemali osvoboditelje tudi po Brkinovi, v Istri, na Krasu in po vsej Primorski. Mladi, odrasli, otroci in starci so bili navdušeni in ganjeni, nepopisno srečni, da je konec 25-letne fašistične tiranije. Ljudi je obvladovala enkratno, zgodovinsko neponovljivo in nepopisno radostno razpoloženje. Tega si ne more predstavljati, kdor ni bil sam zraven, tega niti najbolj nadarjen pisatelj ne bi mogel opisati v vseh oblikah, odtenkih in razsežnostih.

Se pomembnejša kot navdušeno sprejemanje osvoboditeljev je bila splošna nesebična podpora primorskih in istrskih ljudi osvobodilni armadi med njenim približevanjem Trstu. Vaške žene in mladinke so pomagale urejati kuhinje, nosile borce na položaje, lranu in sodelovale pri organizaciji sprejemališč za ranjence, otroci in odrasli so kot poznavalci krajev ponudili enote mimo minskih polj in sovražnikovih zased, da so lahko presenečale sovražnike in obračunavale z njimi. Vedno in povsod so ljudje obveščali vojsko o sovražnikovih premikih ter drugih ukrepih, da se je laže izognila njegovim pastem in presenečenjem.

UKREPI NEMŠKEGA POVELJSTVA PO PREBOJU IV. ARMADE NA PIVKI

Ker ima vsaka vojaška operacija dva dejavnika, ki delujeta na istem območju za nasprotujoče si cilje, je treba za realno predstavitev tedanjih razmer opisati tudi, kako je ukrepalo poveljstvo nemškega 97. armadnega korpusa ter kako so reagirale njegove in satelitske vojaške enote po prodoru desnega in levega krila IV. armade na Gornjo Pivko in v Ilirsko Bistrico ter v Istro, od 26. do 30. aprila.

Pretežen del 97. nemškega armadnega korpusa, ki je bil 25. aprila podrejen armadni skupini E-Jugovzhod — s tem se je 29. aprila izognil kapitulaciji skupaj z armadno skupi-

no C v Italiji, ki ji je bil dotlej podrejen, kar je v končni posledici koristilo le Anglomericancem — je po nalogu skupine armad E še nadalje zagrizeno branil frontni odsek med Klano in Reko. Sovražnikovo zavarovanje komunikacij v zaledju med St. Petrom, Ilirsko Bistrico in Trstom ter v severni Istri, zaupano predvsem italijanskim fašističnim in drugim kviliskim enotam, pa je doživelo popoln zlom. Četniške sile so se, kolikor niso bile razbite, umaknile iz gornjepivških postojank že 26. aprila proti St. Petru (sedaj Pivka) in Postojni. V naslednjih dveh dneh so ju ucvrli tudi pripadniki 1. srbskega prostovoljskega korpusa, kar jih je še ostalo. Italijanski financarji so 27. aprila izpraznili postojanke Obrov, Gradisce in Materijo ob cesti Reka - Trst ter se umaknili v Trst. Ze tega dne so jih zaradi pomembnosti ceste nadomestili nemški esesovski policisti in italijanski republikanci, toda že naslednji dan so tudi ti Italijani skupaj s fašisti, ki so varovali železnico Divača - Pulj in Divača - St. Peter, pobeignili proti Trstu.

Tudi z območja severnega dela Hrvaške in iz Slovenije Istre so se nemške in italijanske fašistične enote v dneh od 27. do 30. aprila umikale proti Trstu. Tako so Nemci 27. in 28. aprila izpraznili postojanke Trebeše ob cesti Gračišče - Oprtalj in Sv. Peter (sedaj Raven) jugovzhodno od Pirana, občutno pa so zmanjšali število vojakov v Dekanah in na Skofijah, od koder je odšel med 26. in 28. aprilom tudi štab njihovega 137. (po prevedbi sredi aprila 902.) polka proti Reki. Iz Hrvaške Istre pa so se čez Koper umakali proti Trstu z družinami italijanski fašisti. 29. aprila so se ves dan pomikale nemške enote od Buj proti Trstu.

Ti premiki pa so bolj spominjali na beg in polom kot na organizirano premeščanje ent. Nemški in satelitski vojniki ter pripadniki drugih oboroženih formacij so množično dezertirali, se preoblečali v civilne obleke in skrivali, ker so bili demoralizirani in naveličani vojne, lačni, umaza-

ni in strgani. O stanju v sovražnikovih vrstah so bili dobro seznanjeni tudi v štabu 4. bataljona. Vsi so tudi vedeli, da Hitlerjev tretji rajh preživlja pod udarci zavezniških armad zadnje ure; saj so tedaj sovjetske čete že zasedle Berlin, zahodne zavezniške armade pa so šle 29. aprila v severni Nemčiji čez Labo in 30. aprila zavzele München.

SLOVENSKA ISTRA TEZIŠČE DEJAVNOSTI 4. BATALJONA

Štab 4. bataljona je že pred 10. aprilom sporazumno z okrožnim komitejem za južno Primorsko načrtno prenesel z brkinskega na istrsko območje težišče bataljоновe dejavnosti, ker je bila Istra zaradi težen italijanske vlade, da bi jo ponovno zasedla, politično čedalje bolj pomembna. Po odhodu 1. čete in oficirjev k IX. korpusu pa je prav pomankanje izkušenih kadrov in izurjene bojne enote najbolj zaviralo učinkovito ukrepanje bataljona med hitro se vrstičimi dogodki od 28. aprila do 2. maja. Težave so se še povečale, ker bataljonski štab ni ugetnil pravočasno prenesti še ene čete iz Brkinov v Istro. Zato mu je primanjkovalo sposobnih oficirjev za organiziranje in vodenje več kot 600 novincev, ki so tedaj prišli v enote. Nevšečnosti sta povzročili tudi razdeljenost štaba in po 18. aprilu prekinjena radijska zveza zaradi pokvarjene bataljonske radijske postaje. To pa je hkrati onemogočalo hitre zveze okrožnega komiteja KPS za južno Primorsko s pokrajinskim in centralnim komitejem KPS. Toda, ne glede na vse druge nevesčnosti je bila največja ovira za učinkovite posege bataljona v vojaške operacije njegova maloštevilnost, saj je imel 25. aprila 1945 le 161 navzočih mož, po odhodu 1. čete in oficirjev pa le kakšnih

Neuvrščenost - pomemben dejavnik na mednarodnem prizorišču



(Nadaljevanje s 1. strani)

svetovnega gospodarstva, vračajo na dežele v razvoju, kar še bolj slabša njihov položaj.

«Naša konferenca poteka v prelomnem trenutku našega časa,» je v začetku zadnjega dela govora dejal predsednik Tito. «Svet mnogo pričakuje od tega doslej največjega zborovanja neuvrščenih držav. To je tudi razumljivo, saj neuvrščene države nikoli niso samo prepoznava- vale problemov, ampak so vedno nastopale tudi s konkretnimi pro- grammi za njihovo reševanje. Vsaka od naših dosedanjih konferenc — v Beogradu, Kairu, Lusaki in Alžiru — je dala svoj poseben prispevek krepitvi miru in enakopravnega mednarodnega sodelovanja in sploh pozitivnim spremembam v svetu. Naši sklepi so naravnost in vse širši odmevi pri vseh mlajših in de- mokratičnih silah. Ne dvomimo, da bo tako tudi tokrat. Zato je naša dolžnost, da tudi zdaj izoblikujemo in sprejmemo potrebne sklepe za se učinkovitejši prispevek k ustvarjanju novih mednarodnih političnih in gospodarskih odnosov. Po mojem mnenju bi se morala naša akcija osredotočiti na tisto, kar je temeljno. Predvsem mislim na vsesplošno uporabo načel aktivne in mirujoč- ne koeksistence, na nadaljevanje širjenja idej in načel neuvrščenosti v vse dele sveta in na demokratizacijo mednarodnih odnosov.»

Jugoslavanski predsednik je na- vedel še druge naloge neuvrščenih za prihodnost, med drugim solidarnost z narodi, ki se bojujejo za ne- odvisnost, samoodločbo in svobodo narodni in družbeni razvoj; še bolj odločno nadaljevanje začetega boja za nove mednarodne gospodarske odnose; medsebojno dogovarjanje in usklajevanje dejavnosti.

«Neuvrščene države so prevzele svoj del odgovornosti za ustvarjanje pravičnejšega sveta. Tako kot doslej so pripravljene enakopravno sodelovati z vsemi pri uresničevanju revolucionarne naloge. To svoje zgo- dovinsko poslanstvo bodo opazovale toliko bolj uspešno, kolikor bodo ne- nehno krepile svojo enotnost in me- sebojno solidarnost.»

«V Colombo moramo pustiti ob stra- ni vse, kar nas lahko začasno raz- dvaja, in se usmeriti v tisto, kar nam je vsem skupno in kar nas zdru- žuje,» je opozoril Tito in nadaljeval: «Če želimo ohraniti enotnost in ak- tivno sposobnost neuvrščenih v ko- rist učinkovitejšega reševanja največ- jih mednarodnih problemov, morajo neuvrščene države reševati svoje do- stranske probleme na drugem kroju in ob drugem času.» Tito je nagla- sil, da je krepitve neuvrščenega gi- banja na podlagi enotnosti, solidarnosti in sodelovanja ena najvažnej- ših nalog te konference, saj «samo združeni predstavljamo moč, s kate- ro morajo vsi v svetu računati.»

Ob koncu svojega posega v sploš- no razpravo na vrhunski konferenci neuvrščenih v Colombo je jugosla- vanski predsednik Tito dejal: «Pozit- vamo vse narode in vlade, naj so delujejo v prizadevanjih za preobraz- bo sveta, ker mislimo, da je tisto, kar zastopamo, v resničnem interesu vseh. Kar zadeva neuvrščene države, sem prepričan, da bodo vztrajno na- daljevale svoje poslanstvo v sodelo- vanju z vsakim, ki ga bo sprejel. S svoje strani bo Jugoslavija še naprej vlagala vse svoje moči in možnosti v ta naš zgodovinski podvig. Na poti neuvrščenosti, za katero smo se od- ločili, so bile in bodo težave. Pre- magovali smo jih z dogovarjanjem in akcijo ter kot celota vedno izšli o- krepljeni. Če so danes poskusi spod- kopavanja in onemogočanja našega gibanja bolj napadali, je to zaradi tega, ker se krepimo in ker se spre- minja razmerje sili na škodo tistih, katerih položaji in nepravilni privi- legiji so čedalje bolj ogroženi. V na- ših sklepih in programih je podana vizija jutrišnjega sveta. Uresničevanje tega ni mogoče preprečiti. Vendar se ta vizija ne bo uresničevala sa- ma po sebi — zanjo se je treba bo-

jevali. Naj ta konferenca mine v znamenju dogovorov za nas še bolj uspešen boj in akcijo.»

Državni neuvrščenega sveta so izredno zainteresirani. Da bi na zho- rovanju v Colombo razložili svoje po- glede na zgočena vprašanja, ki so na dnevnem redu konference. Za sploš- no razpravo se je prijavilo že pri- bližno 70 voditeljev delegacij neuvrš- čenih držav, tako da je bila pred- sednica konference Sirimavo Banda- ranaike prisiljena prositi, naj skušajo govoriti največ dvajset minut.

Na dopoldanski seji so za jugo- slovanski predsednik Titom spre- govorili še voditelji delegacij Sever- ne Koreje, Gane, Sirije in Burne. Tudi popoldne se je za govornico po- tega summita neuvrščenih zvrstilo več uglednih državnikov. To so bili voditelji panamske revolucije Torrijos, predsednica indijske vlade Indira Gan- di, nepalski kralj Birendra, zunanji ministri Cada in Indonezije Abdel Kadar in Adam Malik, jemenski pred- sednik El Hamadi, ciprski voditelj Makarios in vietnamski premijer Fam Van Dong, zaradi obilice prijavljen- cev so se udeleženci pete konferen- ce neuvrščenih odločili tudi za nočno sejo, na kateri je v razpravo prvi posegel voditelj Sierre Leone Stevens.

Tudi danes so se vrstila številna dvostranska srečanja na najvišji rav- ni. Jugoslavanski predsednik Tito je najprej dopoldne sprejel generalnega tajnika Združenih narodov Kurta Waldheima, popoldne se je srečal s panamskim premierom Torrijosom, zavečer pa je imel pogovore še z angolskim voditeljem Netom in pred- sednikom Afganistana Daudom.

ŠTEVILO PROMETNIH NESREČ KREPKO NARASTLO

Ob velikem šmarnu na cestah 84 mrtvih in 2155 ranjenih

V dneh od 14. do 16. avgusta našeli 67.554 promet- nih prekrškov - Policija odvzela 23 vozniških dovoljenj

RIM, 17. — Obračun prometnih nesreč, ki so se pripetile okrog velike- ga šmarna, je težji, kot je bilo pričakovati. Podatki osrednjih poli- cijskih in karabinjerskih poveljstev kažejo, da je bilo v dneh 14., 15. in 16. avgusta naštetih na vsem dr- žavnem ozemlju 1.341 nesreč proti 1.279 v ustreznem obdobju lanskega leta. Ob življenje je bilo pri tem 84 oseb, lani pa 72, medtem ko je število ranjenih naraslo od 1.832 lani na 2.155. Najgostejši promet so zaznamovali v soboto, torej dan pred velikim šmarnom: okoli 5 milijonov vozil. Naštetih so seveda tudi visoko število prometnih prekrškov, sicer 67.554 proti 68.469 lani ob enakem času. Čeprav je bilo prekrškov manj kot lansko leto, kaže, da so bili v pogrepu resnejši, saj je policija po namreku postopku odvzela vozniško dovoljenje 23 avtomobilistov, med- tem ko so lani ob velikišmarnem prazniku naštetih le 14 takšnih krši- teljev.

Težke prometne nesreče so bile tako rekoč v vseh deželah, a samo npr. v Venetu so jih zaznamovali v tednu med 8. in 15. t.m. deset s 15 mrtvimi (izvzeta je sicer pokrajina Belluno). Kljub temu, da je veliki šmarni že za nami, pa še vedno te- ke kri po asfaltu, a več ljudi je, na- štet, smrt tudi drugače: vsekakor pa v okoliščinah, ki so neposredno pove- zane z zdajšnjim počitniškim ob- dobjem.

Danes smo našeli najmanj deset smrtnih žrtev, ki so jim botrovala nepredvidnost pri vožnji, neopreznost pri kopanju in pretiran odnos do- mačnosti do gorskih očkav.

V kraju Ronco del Carmine blizu

SIRCI IN KRISTJANSKI KONSERVATIVCI ŠE VEDNO V OFENZIVI

Borba Palestinecev za obstoj se nadaljuje v spopadih za ohranitev položajev v hribih

Kuvajtska vlada predlagala arabsko konferenco na vrhu za rešitev libanonske krize

BEJRUT, 17. — Sirske čete, ki so pred dnevi začele z napredova- njem proti palestinskim postojan- kam, so prodrele do neposredne bli- žine Samunja, turističnega središča, kakih 20 kilometrov vzhodno od Bejruta. Sirsko napredovanje se je za- čelo pri Sofarju, skrajni točki, ki so jo sirske okupacijske enote dosegle junija meseca. Druge sirske čete so večerj zasedle vas Hamana, ne- kaj kilometrov severovzhodno od So- farja, ter tako presekale najpom- embnejšo cesto, po kateri so o- skrbovali palestinske in druge na- predne sile na fronti Ajntura - Mtein - Sanin. Če so vesti o sirskem na- predovanju točne, je vas Alej, kjer je vrhunsko poveljstvo palestinskih in levčarskih sil, ki delujejo v hri- bih, v nevarnosti. Fanatični raz- doli poročajo, da so opazili premike sirskih čet na cestah, ki držijo v Alej. Šlo naj bi za tanke in druge oklepne enote, ki so prejšnjo no- celjo prodrele na libanonsko ozemlje iz Sirije.

S svoje strani poroča «Glas Pa- lestine», da so v hribih na področju Ajntura - Mtein v teku hudi spo- padi in da sirsko topništvo obstre- ljuje palestinske položaje na po- dročju Džezina.

Spopadi so se nadaljevali ves dan tudi na drugih območjih, vendar kaže, da se odločni spopadi za nadzorstvo hribovitega območja še niso začeli. V Bejrutu so danes spet obstreljevali zahodne mestne četiri, ki so v rokah Palestinecev, nadalju- jo pa se tudi borbe v drugih pred- mestjih. V zahodnem Bejrutu bele- žijo prihod oborožene skupine Pale- stincev, ki ji je uspelo izogniti se pokolom v palestinskem taborišču Tal Zaatar.

Levičarski radio je sporočil, da se je v Libanonu oblikovalo ljudsko od-porniško gibanje, ki se bori proti prisotnosti sirskih čet v Libanonu. Odporniško naj bi že uresničilo vir- sto drznih vojaških operacij za si- skinimi linijami, še zlasti v vaseh Do- line Beka.

Kuvajt je zahteval sklicanje izred- nega zasedanja na vrhu Arabske zve- ze, da bi preprečili nadaljevanje li- banonske vojne. Zahtevo je v obliki note kuvajtski veleposlanik v Kairu izročil namestniku generalnega tajni- ka Arabske zveze Asadu El Asadu. V notji je rečeno, da bi bilo treba pripraviti konferenco na vrhu med izrednim zasedanjem zunanjih mini- strov. Medtem je kuvajtski zunanji minister Sabah El Ahmed, ki je tre- nutno v Colombo na konferenci ne- uvrščenih, baje začel posvetovanja s svojimi arabskimi kolegi, da bi oce- nili umestnost te pobude, ki prihaja tri dni po ločenih sporočilih kuvaj- ske vlade in vlade Saudske Arabije, ki sta se izrekli za sklicanje arab- skega vrha o Libanonu.

Sovjetska zveza je baje sporočila libanonskim levčarskim skupinam in Palestincem, da ne odobrava sirske- ga posega v libanonsko krizo in da trenutno pritiska na Damask, da bi umaknil svoje čete iz Libanona. To je baje izrazil sovjetski veleposlanik v Bejrutu Soldatov palestinskemu vo- ditelju Arafatu in najvišjemu za- stopniku libanonske levčarske Džumlatu.

Vodja kristjanskih konservativcev Samun je danes zvečer spet postavil palestinskim silam ultimatum, v kate- remu grozi, da bodo desničarji pro- gnosti Palestinec s silo iz njihovih opo- rtištev v hribih, če se ne bodo pre- dali. Samun je v pogovoru s časniki- karji izjavil, da je namen njegove stranke «osvoboditi vse Libanon iz- pod palestinske okupacije».

Eksplodizija v kraterju ognjenika La Soufriere

POINTE-A-PITRE (Gvadalupe), 17. — Kot so že predvidevali, je pri- šlo v kraterju ognjenika La Souf- riere do močne eksplozije, ki jo je spremljal precej močan potres, ki so ga občutili do Pointe-a-Pitre, v razdalji kakih 23 kilometrov. Do eksplozije je prišlo ob 21.30 po kra- jnem času (03.30 po legalnem ča- su) zaradi temne in hude oblačnosti ni bilo močote ogotovitve, če je pri- šlo tudi do izbruha lave. Na vsak način so oblasti evakuirale prebiv- alstvo že v nedeljo.

Ognjenik La Soufriere ni deloval že 150 let, pred dobrim mesecem pa je nenadoma zaživel. Strokovnja-

ki so predvidevali, da bo prišlo v kratkem do izbruha. Potres, ki je prizadel pokrajino, je bil med 6. in 7. stopnjo po Richterjevi lestvici.

Potres pri Neaplju

NEAPELJ, 17. — Danes so zabe- ležili na Vezuvschem potresnem op- azovališču potresne sunkke kakih 80 kilometrov severovzhodno od Nea- plja, in sicer na področju Iripnie. Potres je imel jakost okoli 3,8 stop- nje po Richterjevi lestvici. Potres je povzročil precej preplaha, toda škode ni bilo.

Profesor Romolo Romano od Med- narodnega inštituta za vulkanologi- jo v Catanii je v zvezi s potresi na Filipinih in na Kitajskem dejal, da to premiki zemeljske skorje prav gotovo povezani tudi z izbruhom og- njenika na Guadalupi.

VERCELLI, 17. — Silovit požar je docela uničil tri skladišča lepenke

za izdelovanje škatal v tovarni Si- ver, ki je last bratov Ignazia in Riccarda Restana. Škoda presega 2 milijardi lir. Tovarna zaposluje 200 uslužbencev. Vzroki požara niso znani.

MILAN, 17. — Zadruga zasebnih lastnikov čistilnic iz Sagrateja pri Milanu je pred časom odpustila vseh svojih 130 uslužbencev. 10. julija letos je zadruga zahtevala od sodne oblasti, da bi prišlo do preventivne- ga konkordata, češ, da se je znašla v hudih težavah, ker ni mogla ra- čunati na izplačilo okoli 500 milijard lir kreditov, ki jih ji dolgujejo po- sebno bolnišnice ustanove. Proti opu- stitvi je vložilo priziv 19 uslužben- cev. Sedaj je sodnik obsodil zadrugo ter ji ukazal naj takoj sprejme to- žitelje v službo. Sodnik je menil namreč, da sedanje težave družbe niso tako hude, ker je ista zaklju- čila svoje poslovanje na zadovoljivi ravni.

Včeraj po vsej Italiji prava ofenziva zločinskih tolpa na banke in zapuščene domove

Med novim valom roparskih napadov in tatvin ubit mlajši moški in teže ranjeni dve ženski

Ustreljen med zasledovanjem tatu - Pridržana prognoza za žensko, ki se je znašla med dvema ognjema po roparskem napadu na banko - Namesto z denarjem sta ameriška mornarja postregla palermškemu dekletu s pestmi

SAVONA, 17. — Roparske tolpe so se tudi danes znesle nad števil- nimi denarnimi zavodi in nagra- bile najmanj za 400 milijonov lir v gotovini. Očitno torej ne drži več ugotovitev, da prihaja do roparskih napadov le ob koncu meseca, ko je v teku razdeljevanje plač, res pa je, da se tedaj takšna krimi- nalna dejanja še stopnjujejo. Da- nese je v roku razdeljevanja plač, res pa je, da se tedaj takšna krimi- nalna dejanja še stopnjujejo. Da- nese je v roku razdeljevanja plač, res pa je, da se tedaj takšna krimi- nalna dejanja še stopnjujejo. Da- nese je v roku razdeljevanja plač, res pa je, da se tedaj takšna krimi- nalna dejanja še stopnjujejo.

Tragični dogodek se je pripetil na letoviskem območju Pian di Inveza v pokrajini Savona na ligurski o- bali. Nasilne smrti je postal žrtev komaj 32-letni Genevanzo Franco Saia, ki bi se imel v prvih dneh septembra oženiti ter po očetu Aldu prevzeti dobro vpeljano zavaroval- niško podjetje.

Franco in zaročenka sta prišla na nekajdnevno počitnikovanje v vilo družine Saia na gosto zaraše- nem grižu, kjer se druga za dru- go vrstijo luksuzne stanovanjske zgradbe. Ko so bili pri večerji na lično urejenem vrtu, je Franco za- čutil sumljiv ropot iz notranjosti hiše. Stopil je vanjo in zalotil ta- tu, ki pa jo je umrlih nog pobri- sal. Franco je stekel za njim in ga po nekaj sto metrov dolgem za- sledovanju dohitel. Nastal je pre- pet, nazadnje pa je bilo slišati o- strel in mladi moč je padel v mla- ki krvi. Med prevozom v bolnišni- co je izdihnil.

Policisti in karabinjerji so teme- ljito zastražili vse okoliš. Čuvaj ne- kega stanovanjskega poslopja jim je namreč pojasnil, da je prisostvoval zločinu in jim posredoval značilno- si ubijalca: gre za mladega in suhega plavalca srednje postave. Morilec je med pobegom izgubil na- ocnike za vid, pa tudi svezjen av- to. Poročilo je bilo, da je mlajšega mlajšega moža in spravila na bol- niško posteljo dve ženski.

Med posrečnim poskusom roba- v v pošnem uradu kraja Nova Mola- nese pa je bila precej hudo ranje- na 39-letna Anna Berretta; po ope- raciji v bolnišnici v Desiu so si zdravniki pridržali prognozo. Sku- pina roparjev je vdira v poštni ur- ad in zbežala s plenom okrog 15 milijonov lir. Prestrežili so jo a- genti, prišlo je do streljanja in ena od svinčenk je ranila žensko. Ene- ga roparja so ujeli, z njim pa pri- šli tudi do nagrabljenega denarja, ki se je torej naglo vrnil v bla- gajno.

Dokaj zajeten plen, namreč nad 200 milijonov lir pa je peticerji za- krinkanih in celo z brozostrelkami o- borozenih moških navrgel Banco di Napoli v mestecu Praia a Ma- re v cosenški pokrajini. Očividci

trdijo, da je bil v tolpi tudi temno- glavi možakar. Tolovaji so se pri- peljali s fliatom 131 modre barve z začasno padavansko registracijo. Medtem ko je šofer ostal za vola- nom, sta dva bandita onesposobila zapreženo stražo pred vhom v banko, jo odpeljala v bližnji bar in zagrozila sicer prisotnim, naj se ne ganejo, vsem bo po njih. Istosčas- no njuna pajdaša vdira v denarni zavod, izpraznila blagajno in pre- dale ter skočila v avto, kamor sta njuna sledila tudi prva dva.

Izropana je bila tudi podružnica zavoda Banca Popolare di Latisa- na v znanem letovisku Lignano Sabbiadoro v videmski pokrajini. Lopovi (trije) so sicer odnesli le 3 milijone lir v gotovini. Pobegni- li so z ukradenim alfetto.

Enavaden dogodek v Turinu. Mlada plavalca je ustavila mali avto A 112 pred izlozbo draguljar- ne v predmestju, izstopila, odpra- la prtljajnik ter iz njega potegnila težak vitel, češ, treba zamenjati avtomobilski plašč. V resnici je vi- tel zalutal v izlozbo, razbila ste- klo in nagrabila za 5 milijonov lir dragocennosti, nato pa naglo odpe- ljala. Žrtev domislelnega napada je 63-letni draguljar Cosimo Donvito, ki menda preleva, da res niko- mur več ne morem zaupati, niti e- legantno oblačene in brikemu dekletu.

V Caltanissetti so agenti stopili na prste okoli 14 let staremu tatcu, ki je hotel izropati stanovanje 24- letne Silvine Federico. V žepih so mu našli za pol milijona lir zla-

nega programa glede zunanje poli- tike.

Prav glede zunanje politike Rea- gan namerava sprožiti hud napad na Forda, posebno v zvezi z ostrej- so politiko do Sovjetske zveze. Pri tem napadu Reagan hudo kritizira Forda in Kissingerja v zvezi s po- litiko popuščanja. Reagan zelo hvali tudi Solženicina, ki ga Ford ni hotel sprejeti svoj čas, ter poudarja, da sporazumi, kot je bil tisti v Helsin- kih, «ne smejo odvzeti tistim, ki ne živijo v svobodi, da bi si jo nova- priborili».

Dovolj je teh par vrstic, da o- pravčijo pisanje sovjetske «Prav- de» in drugih sovjetskih časopisov, da je Ford za Sovjetsko zvezo bolj sprejemljiv kot Reagan. Vendar pa je treba pripomniti, da v Sovjetski zvezi obtožujejo tudi sedanjega pred- sednika ZDA, da je preveč popu- stljiv pred zahtevami konservativ- nih krogov.

Zelo verjetno bo Reagan sprožil svojo zadnjo bitko prav glede teh vprašanj. Skušal bo prisiliti Forda, da se pred prvimi volitvami pove, koga bo izbral za podpredsedniško mesto. Neprisana pravila prepuščajo predsedniškemu kandidatu, ki ga je imenovala konvencija, da izbere po- svoji volji svojega namestnika. Se- rčadaj pa so se zadeve tako zaostrele, da skoraj prevladuje mnenje, da bi moral predsednik - kandidat že vna- prej povedati, kdo naj bi bil more- bitno podpredsednik ZDA. Rea- gan upa, da bi taka Fordova izjava pred «imenovanjem» utegnila pre- pričati nekatere izmed 80 delegatov, ki do sedaj niso še pojasnili svoja- ga stališča, da bi glasovali zanj in ne za njegovega nasprotnika.

Vse to zgleda malo čudno, če u- poštevamo, da gre za stranko, ki je tako rekoč zgodovinska v dvesto- letnem življenju ZDA. Resnica pa je nekoliko drugačna: republikan- ska stranka je skoraj v zatonu, saj nima več tistega vpliva na javno življenje v ZDA, kaj je imela nekoč. Dovolj je nekaj podatkov. Republikanci so morali dopustiti v zadnjih 43 letih, da demokrati kon- trolirajo kongres kar celih 39 let. Sedanja demokratska večina v kon- gresu in tudi v senatu znaša skoraj 2:1. Republikanci imajo samo 13 od 50 državnih guvernerjev od katerih sta samo dva v desetih največjih zveznih državah. V državah, kjer sta se obe stranki spoprijeli na primar- nih volitvah, so demokratski kan- didati prejeli 61,4 odst. glasov, re- publikanci pa samo 38,6 odst. Kar se tiče «gotovih» volivcev, rep-ublikanci danes lahko računajo na 20 odst., medtem ko jih je bilo leta 1920 kar 43 odst.

Danes se bo bila zadnja bitka med Fordom in Reaganom. Jutri zvečer bodo delegati glasovali ter dokončno določili svojega kandidata za pred- sedniške volitve, ki bodo v novem- bru letos.

CROTONE, 17. — V mestecu Roc- ca di Neto je ročna bomba tipa

SRM, kakršne ima v dotaciji ita- lijanska vojska, ubila 6-letnega An- tonia Battila in hudo ranila 7-letne- ga Nicola Comita. Počila je, ko sta po njej med igro tolka s kam- nom. Uvedena je bila preiskava, od kod pravzaprav bomba, saj ne gre za ostanek iz vojne.

Zakonski osnutek za zaščito posinovljencev

RIM, 17. — Senatorica Tullia Ro- magnoli Carrettini je skupaj z nekaterimi drugimi senatorji neodvisne levice predložila zakonski osnutek, ki naj bi preprečil ogled izvirnega rojstnega lista v primeru posebnega posinovljenja ali pohčerjenja, razen v izjemnih primerih. Predloženi za- konski osnutek stremi za tem, da bi se prikrilo dejansko in pravno stanje posinovljenca pred samim za- konskim ukrepom posinovljenja.

Zakonski osnutek senatorice Car- rettonije stremi za tem, da bi se zagotovilo mirno življenje otrokom, ki so bili posinovljeni, oziroma po- hčerjeni ter tudi njihovim novim družinam. S tem se skuša preprečiti, da bi rodni starši naknadno ustvar- jali hude in težke razmere, kjer več- krat prihaja tudi do izsiljevanja.

Novi zakonski osnutek spreminja in dopolnjuje člen 314 civilnega za- konika, kakor tudi člen 450. Zakon- ski osnutek pravi med drugim, da bodo morali matičarji odbiti vsako zahtevo po obveščanju in uradnih listinah, iz katerih bi bil razviden odnos posebnega posinovljenja. Sa- mo sodna oblast lahko drugače u- krepka. Zakonski osnutek predvide- va v primeru prekrška kazni tudi do 6 mesecev zapor.

Zahteva po izdatnejši pomoči kmetovalcem

RIM, 17. — «Alleanza contadina» (Kmečka zveza) je objavila sporoči- lo, v katerem pravi, da je toča v zadnjem času poskovala številne nasade. Zveza meni zato, da bo le- tošnji pridelek prizadel predvsem zaradi suše v prejšnjih dneh in se- danj zaradi toče. V tem položaju, pravi zveza, bi morala vlada spre- jeti posebne ukrepe.

Po mnenju zveze bi bilo treba predvsem korenito spremeniti za- kon 364, ki zadeva vzdrževanje soli- darnosti proti elementarnim nezgo- dam. Prav tako pa bi bilo po- trebno tudi zvišati prispevke za sklad za najmanj 150 milijard lir. Nadalje bi bilo treba ustanoviti de- želne sklade ter prisločiti na do- pomoč prizadetim kmetjem z do- ločenim zneskom, ki naj bi jih vsaj delno odškodoval. Zveza zahteva še razne druge ukrepe, ki bi ustrezali v pravičnejši meri predvidenim od- škodninam ter ugodnejšim pogojem kreditiranja kmetijske dejavnosti.